

FOTO PERIODISME

IES ALEXANDRE DEULOFEU

FOTOPERIODISME

“Un no veu el que fotografia sinó que ho sent”

André Kertész

Batxillerat d'Arts
Institut Alexandre Deulofeu
2010

Fotografia portada: André Kertész

ÍNDEX

Introducció	3
Introducció al fotoperiodisme	5
Fotoperiodistes	
Fotògrafs de la historia	17
Entrevistes	42
Reportatge fotogràfic: Joves músics	50
Reflexions personals	72
Conclusions	75
Bibliografia	77
Annexos	
Entrevistes als músics	80
Pàgina web	102

INTRODUCCIÓ

Quan va arribar el moment d'escollir un tema pel treball no va ser fàcil. Tenia altres idees que, en intentar dur a terme, no vaig veure clares. Decidint-me pel fotoperiodisme, encara que em va portar el meu temps, vaig estar segura d'haver escollit el més apropiat.

Em vaig decantar per aquest tema en tornar d'un curs de fotografia el professor del qual era fotoperiodista. Inconscientment, havent fullejat llibres del World Press Photo o de l'agència Magnum, em vaig adonar de les meves ganes de saber més sobre aquest món. A part de l'ofici en si, em va despertar un gran interès la curiositat de saber que sentia el fotoperiodista, conèixer més enllà de la imatge.

A més, crec que ara és el moment per fer un treball sobre aquest tema, ja que s'està discutint molt sobre si el fotoperiodisme està en crisi o no.

El meu objectiu en aquest treball és conèixer la relació que estableixen els fotògrafs amb el món i la seva càmera. En definitiva, entendre el que senten quan estan treballant i què els aporta i, per descomptat, augmentar el meu coneixement general del tema. A més, m'agradaria dedicar-me al fotoperiodisme i amb aquest treball tinc l'oportunitat d'endinsar-me en aquest món i així tenir més criteri a l'hora de triar el que vull fer.

El treball es divideix en diverses parts. La primera introdueix el tema amb una breu història del fotoperiodisme. Tot seguit, un recull de cites de fotoperiodistes reconeguts que mostren la seva visió de la fotografia i el món, junt amb la síntesi d'unes quantes entrevistes fetes expressament per al treball. I en la part pràctica un reportatge fotogràfic elaborat per mi sobre els joves músics a l'Empordà. Després un apartat amb reflexions personals i la conclusió. Finalment en els annexos, podreu veure el procés d'elaboració d'una blog (pàgina web) que he fet sobre el treball i les diverses entrevistes que he fet als músics que surten al reportatge.

Vull agrair la seva col·laboració a totes les persones que m'han ajudat. Als fotoperiodistes que molt amablement han donat resposta als meus dubtes i especialment a en Bru Rovira, amb qui he pogut comptar sempre que ho he necessitat. A la fundació Foto Colectania per la seva ajuda i interès. I a tots els joves músics que no han dubtat en ajudar-me i m'ho han fet molt fàcil. També els vull agrair a la meua família la seva paciència i l'ajuda constant. Cal mencionar a totes les amigues; l'Alba, la Cristina, la Paula, etc. que han escoltat els meus nombrosos dubtes i m'han donat la seva opinió sobre el meu treball. I finalment, donar les gràcies sobretot a la meua tutora, a l'Empar, pel bon seguiment, pel seu interès i per la seva gran ajuda.

No puc obviar la música de Chuck Berry que m'ha acompanyat durant la redacció del meu treball donant-me energies i ajudant a concentrar-me.

INTRODUCCIÓ AL FOTOPERIODISME

Historia

El fotoperiodisme és un ofici que deriva del periodisme i que utilitza la fotografia com a document informatiu. És una feina destinada a la premsa o a projectes editorials relacionats amb informació d'actualitat.

El fotoperiodisme, per tant, combina la funció periodística amb la fotografia, que queda supeditada a la vessant més informativa. És una barreja d'estètica, tècnica i informació que, per damunt de tot, té la seva funció com a document d'anàlisi social.

"La fotografia té un destí doble... és filla del món aparent, de l'instant viscut, i com a tal guardarà sempre alguna cosa del document històric o científic sobre ella; més enllà, també és filla del rectangle, un producte de les belles arts". Brassai, fotògraf.

Dins del fotoperiodisme podem distingir el fotodocumentalisme, que consisteix en elaborar un projecte fotogràfic al voltant d'un tema. A diferència d'aquest últim, que té una idea prèvia de que vol fer, també hi ha el fotoperiodista que intenta mostrar allò que passa al moment i que mai sap el que fotografiarà.

El fotoperiodisme també inclou la foto il·lustració. Són aquelles imatges que no tenen una relació directa amb la realitat, poden ser muntatges, i tenen la intenció d'apropar el lector al text.

"Tot periodista és un historiador. Allò que fa és investigar, explorar, descriure la història en el seu desenvolupament". Ryszard Kapuscinski, periodista.

El Born, 1962. Foto: Miserachs.

Tot i que el fotoperiodisme en sí, com a fotografia de premsa, neix l'any 1880 quan apareix la primera fotografia en un diari, el Daily Herald de Nova York, hem d'anar vint-i-cinc anys enrere per veure les primeres fotografies amb interès informatiu. Aquestes fotografies apareixen a mitjans del S.XIX, en plena revolució industrial, tot i que, degut a la tècnica rudimentària del moment, es fa impossible la seva difusió.

És Roger Fenton, fotògraf britànic, qui fa el primer reportatge de guerra al 1855. Realitza una expedició finançada per l'Estat a la Guerra de Crimea amb la condició de no mostrar els horrors de la guerra. En el fotografies es veuen grups de soldats ben instal·lats darrera la línia de foc.

Soldats darrera la línia de foc. Guerra de Crimea.
Foto: Roger Fenton.

Al 1861, Mathew Bray dona un altre punt de vista del reportatge fotogràfic. Realitza el projecte amb l'ajuda d'uns quants fotògrafs com, per exemple, Timothy O'Sullivan i Alexander Gardner. Bray dona una visió totalment oposada a la de Fenton; mostra la realitat de la guerra. A més, és ell qui es finança l'expedició amb els seus diners i amb préstecs, però les seves imatges van ser censurades* i no va ser fins més tard que es van anar publicant.

En tots dos casos la tècnica artesanal dificultava la mobilitat de l'equip i la reproducció de les imatges.

Imatges de guerra del fotògraf Mathew Brady.

*Censura: eliminació d'algun contingut amb la intenció de controlar la llibertat d'expressió. Aquesta es dona a mans de l'Estat o d'alguna organització o grup. La censura fotogràfica s'imposa poc després del seu naixement.

La publicació de la primera fotografia a la premsa l'hem d'atribuir als avenços en la tècnica fotogràfica, a la gran expansió de les comunicacions i a la creació i millora dels sistemes de transmissió d'imatges.

Va haver de passar un quart de segle perquè la fotografia de premsa fos habitual. L'any 1904, el *Daily Mirror* d'Anglaterra il·lustra el diari únicament amb fotografies. L'*Illustrated Daily News* de Nova York segueix l'exemple al 1919. Els setmanaris i revistes mensuals publiquen fotografies des de 1885 perquè tenen més temps per preparar les edicions. Els diaris, basats en l'actualitat immediata, tenen més dificultats per reproduir les imatges ja que la tècnica utilitzada requereix més temps.

La introducció de la fotografia a la premsa és un fenomen que canvia el concepte de realitat. Ara la gent pot veure més enllà del seu entorn més proper. Aquest fet va suposar una revolució en la transmissió d'esdeveniments. La premsa es converteix en un mitjà de propaganda i manipulació on les imatges funcionen segons els interessos dels propietaris dels rotatius (els industrials, els governs...).

Al mateix temps Jacob A. Riis (1849 – 1914), periodista del *New York Tribune*, és el primer que utilitza la fotografia com instrument de crítica social per il·lustrar els seus articles sobre les condicions de vida dels immigrants. L'acusen d'exagerar en els seus textos i per això decideix agafar la càmera.

Un altre exemple és Lewis Hine (1874 – 1940), sociòleg que utilitza la càmera per a retratar l'explotació infantil. Per primer cop la fotografia és utilitzada per a reivindicar la millora de les condicions de vida de les classes pobres de la societat. També hi ha altres fotògrafs que utilitzen la càmera com a instrument de crítica social, com Jessie Tarbox Beals, Jack Delano...

Nens del carrer acomodats dormint. Foto: Jacob A. Riis.

Foto: Lewis Hine.

Tot i que els primers diaris en utilitzar fotografies són americans, el fotoperiodisme cobra impuls a Alemanya on hi ha els primers reporters fotogràfics que van donar prestigi a l'ofici.

L'Alemanya de principis del S.XX viu un període greu de crisi política i econòmica causada per les conseqüències que deixa la primera guerra mundial. Al 1918 la Primera República substitueix la monarquia del Kàiser* i el poble acostumat a l'obediència i a l'autoritat no entén el sistema pluralista dels partits. Aquesta república quasi no dura ni quinze anys.

L'ambient liberal que es viu durant el període de la república permet l'evolució extraordinària de les arts i les lletres. Apareixen grans escriptors, pintors i músics, Einstein rep el premi Nobel al 1921, neixen les investigacions psicoanalítiques de Sigmund Freud i es funda la Bauhaus amb l'arquitecte Walter Gropius al capdavant. Laszlo Moholy-Nagy, que arriba a ser un dels mestres de la Bauhaus, incorpora molt la fotografia al seu treball.

A més, com que no era limitada per la censura que hi va haver al règim anterior, la premsa agafa impuls. A Alemanya apareixen revistes il·lustrades, com el *Berliner Illustrierte* i el *Münchener Illustrierte Presse*. Comença l'edat d'or del periodisme fotogràfic i de la seva fórmula moderna; els dibuixos van deixant lloc a les fotografies que mostren l'actualitat.

*. En alemany la paraula Kàiser no només va referida als emperadors sinó que s'utilitza en sentit genèric per tots els caps de l'imperi.

El fotoperiodisme modern va agafant forma; la visió que té la societat del fotògraf canvia, ja no es manté en l'anonimat sinó que es converteix en una figura important dins la societat. Ara els que treballen per la premsa provenen de les classes altes i, per tant, tenen una certa educació i un estatus social. També és important d'estacar l'aparició al 1925 d'anuncis als diaris alemanys que elogien nous aparells fotogràfics i el fet de que les revistes alemanyes i europees paguen a bon preu les fotografies.

Apareix la càmera Ermanox, una gran novetat que va contribuir molt a l'evolució del fotoperiodisme. Té grans avantatges, és lleugera i petita, i a més permet l'obtenció de fotografies de nit o en interiors sense necessitat de flash. No obstant, per fer aquestes fotos encara s'havia de recórrer a les plaques de vidre i al revelat en banys especials.

Gràcies als avenços dels nous aparells fotogràfics neix el fotoperiodisme modern a mans de Erich Salomon, el primer que fotografia a gent sense que aquesta se'n adoni. Tot i la novetat de la càmera sense flash, el soroll del disparador dificulta al fotògraf passar desapercebut i, a més, en el cas d'estar en un interior és necessari l'ús d'un trípode. Amb tot, a partir de llavors es dóna quelcom important: es comença a valorar el tema i l'emoció de la imatge.

Tribunal. Foto: Erich Salomon.

En aquesta època desperta gran interès les fotos manipulades* anomenades "secretas", imatges que capten la intimitat del fotografiat, normalment conegut per la societat. No obstant, quan resulta impossible fer-les es publiquen les fotografies "ultrasecretas" que són un elaborat muntatge inventat per Kurt Korff, periodista i redactor en cap del *Berliner Illustrierter*. Salomon publica una sèrie d'aquestes imatges sota el títol "*Les primeres fotografies mai realitzades en les sales de joc del casino de Montecarlo*".

*Manipulació: modificació de la informació per beneficiar una posició determinada. Té com ha objectiu persuadir a l'espectador d'alguna cosa, i a vegades van acompanyades d'un text que afavoreix l'impacta del missatge. La fotografia esdevé un poderós mitjà de propaganda i manipulació.

Tot i que la fotografia com a instrument social ja existeix a finals del S. XIX, la idea de reportatge, es a dir, la explicació d'una història mitjançant una successió d'imatges, no neix fins la primera meitat del S. XX gràcies a Stefan Lorant, redactor en cap del *Münchener Illustrierte Presse*. A partir de llavors els fotògrafs es centren en temes específics que omplen varies pàgines de les publicacions. Lorant també introdueix la idea de no només informar sobre les personalitats sinó també apropar-se a la vida de l'home del carrer, retratar les escenes quotidianes. Idea que, més endavant, impulsa la revista *Life* i, en definitiva, les publicacions acaben sent un símbol de la mentalitat liberal de l'època.

A partir del 1930 els fotògrafs comencen a firmar les seves fotos i, igual que Salomon, acompanyen les fotografies amb els seus propis textos. La major part d'aquest grup de fotògrafs són burgesos que, a causa de les dificultats econòmiques i de l'atur intens de l'Alemanya de la postguerra, s'endinsen en aquest món. Alguns d'ells formen part de l'Agència Dephot, que treballa amb Stefan Lorant, i la majoria dels membres de la qual acaben sent celebritats. Un d'ells és l'alemany Hans Baumann, qui desenvolupa la fórmula moderna del reportatge. Nascut l'any 1893, treballa en una revista berlinesa com a dibuixant però, més tard, quan les fotografies omplen les revistes, es converteix en fotògraf. En 1929, en entrar a treballar a la publicació *Münchener Illustrierte Presse*, ho fa sota un pseudònim, Felix H. Man, per deslligar-se de la seva reputació de dibuixant. El mateix any realitza el seu primer reportatge nocturn sota el títol: "*Entre mitja nit i la aurora al Kurfürstendamm*".

Foto Felix H. Man.

Als principis dels anys 30, fotògrafs com Salomon, Man i altres comencen a utilitzar la Leica; càmera que intervé directament en l'evolució del fotoperiodisme. Aquest aparell és inventat per Oskar Barnack, qui des de 1911 entra a formar part de les fàbriques Leitz; les quals fabriquen microscopis i prismàtics. Barnack, enginyer alemany aficionat a la fotografia, treballa en la idea d'una càmera lleugera que es pugui portar a tot arreu. Al 1913 ja hi ha el primer prototip però no és fins el 1925 que es presenta al públic aprofitant la Fira Industrial de Leipzig, on causa impacte. Al 1930 la Leica es ven amb diversos objectius intercanviables. Aquest avenç, el seu reduït tamany, el format i tots els nous avantatges fan que repercuteixi notablement en el món professional dels fotoperiodistes.

Paral·lelament a les càmeres de grans dimensions, la tècnica dels flashos havia millorat molt. En un principi, els redactors de la premsa il·lustrada no permeten l'ús de la Leica. Això és degut al seu reduït tamany que, a ulls d'alguns, la feia poc professional. Gràcies a Thomas McAvoy, fotògraf, es van reconèixer els valors de la Leica; ja que la va defensar i va insistir en la seva utilització. A partir de llavors, els altres fotògrafs van començar a utilitzar-la per a les seves publicacions. Per demostrar els seus avantatges es van comparar les fotografies preses amb les altres màquines amb les fetes amb la Leica que, com que no necessitava utilitzar el flash, reflectien millor l'atmosfera.

El fotoperiodisme s'expandeix al 1933 amb el règim nazi. El crack de la borsa de Nova York al 1929 té greus conseqüències a Alemanya; la situació econòmica és molt pobre i cada cop hi ha més atur. Aquest fet ajudà a que Hitler guanyés poder. La mentalitat democràtica que s'havia viscut a la premsa il·lustrada queda totalment limitada; milers de persones, intel·lectuals i artistes, s'exilien sobretot a França, Anglaterra i a Estats Units. A partir de llavors, la premsa alemanya només pot publicar allò que manen els organismes oficials.

El fotògraf més important d'aquest període a Alemanya és Heinrich Hoffmann, que s'afilia al partit nazi i acaba sent íntim amic de Hitler; i quan ell arriba al poder, Hoffmann rep el dret exclusiu de publicar fotos seves. D'aquesta manera guanya molts diners i crea una agència i una editorial amb l'objectiu de fer propaganda del règim nazi. No obstant, l'any 1947, en les detencions dels caps nazis, és condemnat a treballs forçats i perd tota la seva fortuna.

Hitler. Foto Heinrich Hoffmann

En exiliar-se intel·lectuals i artistes, el fotoperiodisme s'estén. A França es funda la revista *Vu* a mans de Lucien Vogel; editor, periodista, pintor i dibuixant. Aquesta publicació és la primera que posa al públic en contacte amb el món sencer. Al seu servei hi treballen fotògrafs com Germaine Krull, André Kertész, Laure Albin Guillot i Robert Capa, entre d'altres. És considerada la primera revista moderna francesa basada en fotografia.

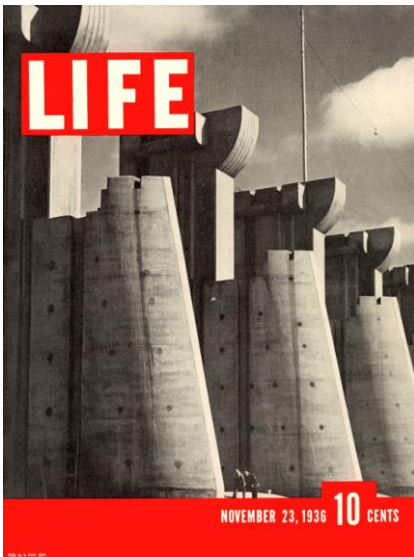
Els temes i les afinitats polítiques d'esquerres de la revista fan que no sigui gaire acceptada per els accionistes i que la indústria, subministradora de publicitat, li sigui hostil. Amb els anys el seu interès disminueix i perd part de la clientela, no obstant la revista continua fins 1938. *Vu* va influir directament en altres publicacions, com per exemple la revista *LIFE*.

La Segona Guerra Mundial és considerada una etapa important en la història del fotoperiodisme, ja que s'intenta que cada conflicte sigui enregistrat per alguna càmera o altra. Un exemple n'és el testimoni que va deixar Eugene Smith, que a més va crear una de les teories sobre la ètica periodística: "No es pot ser objectiu, però si honest".

Del 1839 al 1852 hi ha un gran canvi en el finançament de les revistes. Fins llavors les pagaven els mateixos editors però a partir d'aquesta època la publicitat va guanyant terreny fins a convertir-se en la font més important de recursos econòmics.

Henry R. Luce, fundador de la revista *TIME* o *Fortune*, funda al 1936 la primera revista formada per fotografies, anomenada *LIFE*. Aquesta publicació aconsegueix un gran èxit i és considerada la més important del seu gènere, i fa gran èmfasis en el fotoperiodisme.

És una publicació que, tot i ser d'origen nord-americà, adquireix un reconeixement a nivell mundial. Va tenir una evolució desigual: en un primer moment era una revista setmanal que al cap de 36 anys va deixar de publicar-se. Torna a aparèixer al 1978 com a revista mensual, tot i que només va ser durant la Guerra del Golf. Al 1991 va tornar a publicar-se, aquest cop setmanalment, fins l'any 2000.

Primer número de la revista LIFE.

Reapareix al mercat al 2004 per acabar definitivament l'any 2007. Tots aquests daltabaixos són conseqüència de problemes econòmics que impedeixen la seva publicació. Aquests problemes venen donats principalment per la competència de la televisió, que va guanyant terreny.

Margaret Bourke-White, Cornell Capa, Robert Capa, Alfred Eisenstaedt, Thomas McAvoy, Werner Bischof, Bill Eppridge, Joe McNally, Carl Mydans i Peter Stack-pole, entre d'altres, són un exemple del gran nombre de col·laboradors que tenia la revista LIFE.

“Per a veure la vida, per a veure el món, ésser testimoni dels grans esdeveniments, observar els rostres dels pobres i els gestos dels orgullosos; veure coses estranyes: màquines, exèrcits, multituds, ombres en la jungla i en la lluna; veure coses llunyanes a milers de kilòmetres, coses ocultes darrera de les parets i en les habitacions, coses que arribaran a ser perilloses, dones, amades per els homes, i molts nens; veure i tenir el plaer de veure, veure i sorprendre’s, veure i assabentar-se’n”. Són les paraules que utilitza R.Luce per introduir el primer número de LIFE.

Durant la segona meitat del segle XX, després de la segona guerra mundial, apareix el documentalisme, que es basa en una visió més subjectiva i més lliure de reflectir la realitat. No està lligat directament a la imatge impresa sinó que va més enllà: exposicions, llibres...

Al 1947 els fotoperiodistes Robert Capa, Henri Cartier-Bresson, George Rodger i David Seymour funden a París i a Nova York l'agència Magnum Photo.

Les agències de fotografia tenen la intenció de protegir la propietat de les imatges, i fer d'intermediari entre els fotògrafs i els compradors de les imatges; ja que molts cops el fotògraf pateix un seguit de riscos materials i no disposa de mitjans per controlar la venda de les seves fotos. A més, volen controlar el fet de que els compradors fessin el que volguessin amb el material, sense tenir en compte el que vol el fotògraf. La idea d'agència, però, neix molt abans, al 1898 per el nord americà George Grantham Bain.

Alguns dels components de l'agència Magnum durant el seus primers anys són: Werner Bischof, Ernst Haas, Dennis Stock, Kryn Taconis, Marc Riboud, Inge Morath, Elliot Erwitt, Burt Glinn, Erich Hartman, entre d'altres.

La mentalitat d'aquesta agència no es simplement fer diners sinó que va més enllà. Donen més importància als sentiments i a les idees. No només volen reflectir el que es veu, sinó també la manera de veure, la seva naturalesa independent.

Un dels principals objectius és procurar que els drets d'autor no estiguin en mans de les revistes sinó dels mateixos fotògrafs; problema de gran importància que es dona llavors; els fotògrafs no tenen el control de la utilitat que es donarà a la seva imatge.

Un altre exemple d'entitat que promogui i/o ajudi el fotoperiodisme és el World Press Photo, una organització independent sense ànim de lucre fundada al 1955. Es tracta d'un concurs a nivell mundial en el que premien les millors fotografies de premsa de l'any. Cada any fan exposicions en diversos països mostrant un recull de les imatges de premsa premiades, algunes de les quals acaben sent conegudes mundialment i, fins i tot, es converteixen en icones.

Una nena de 10 anys, Kim Phuc, fuig dels bombardeigs a Vietnam.
1972. Foto: Nick Ut.

Durant la seva evolució i el seu creixement han anat ampliant les seves activitats, ara ja no només es fan exposicions, sinó que també fan tallers i seminaris.

Una de les fotografies més impactants i més conegudes arreu del món és la premiada l'any 1972 del fotògraf Nick Ut. La imatge pertany a la guerra de Vietnam i hi apareix una nena nua, Kim Phuc, cridant de dolor després de que el foc cremés la seva roba.

Aquesta fotografia va tenir un gran impacte i és considerada una icona del S. XX contra la guerra. A més, a partir d'aleshores va haver-hi un canvi en la distribució dels fotògrafs a les guerres: es va acabar la presència lliure dels fotògrafs als conflictes. S'aplica aquesta mesura per que els governants se n'adonen de la força que pot tenir una sola imatge i això no sempre els beneficia.

Una altra organització és el Visa Pour l'Image. Es tracta d'un festival internacional dedicat al fotoperiodisme que es dóna cada any a Perpignan, França. Fou fundat al 1989 per Jean-François LeRoy, fotoperiodista. El festival consisteix en un total de 30 exposicions repartides per la ciutat de Perpignan, en les quals es presenten diversos treballs de fotoperiodistes coneguts o joves promeses. A part de fer les exposicions també entreguen un seguit de premis: el Visa d'or, el Visa d'or Magazine, premi Cànon de la Dona fotoperiodista etc.

Una mostra de les fotografies de l'exposició Visa Pour l'Image 2009. Foto: Ulla Lohman.

Actualment hi ha un gran debat entorn el fotoperiodisme i el periodisme en general. Es qüestiona si aquest està en crisi.

Les afirmacions de què el fotoperiodisme està en un mal moment o fins i tot a la seva fi, ho atribueixen a la crisi econòmica mundial que estem patint, que fa que les publicacions, diaris i revistes, no tinguin tants diners per invertir en els viatges dels seus reporters o simplement per pagar les fotografies. A més, cada cop es despatxen més professionals per falta de capital.

També s'ha de tenir en compte la repercussió de les noves tecnologies. Ara quasi tothom té fàcil accés a una càmera o a un mòbil i es poden fer fotografies a l'instant, la qual cosa treu feina als professionals.

Per altra banda, hi ha persones que consideren que el fotoperiodisme està en plena evolució i que les noves tecnologies ajuden a que la informació arribi més ràpidament a la gent.

Aquí tenim un exemple d'aquest debat. Dos grans organitzacions dedicades al fotoperiodisme, com són Visa Pour l'Image i el World Press Photo, mostren una visió oposada de si hi ha crisi o no en el fotoperiodisme.

"Aquest any, un cop més, podem dir-ho. Ja és oficial: el fotoperiodisme està morint-se. Morirà. Ha mort... [...] L'èxit creixent del festival davant del públic és una mostra de que la gent encara s'interessa per la història del món, a pesar de que els grans mitjans de comunicació cada cop dediquin menys esforç a mostrar-la, a favor d'una actualitat més superficial i frívola."

Jean-François Leroy, fundador del festival Visa Pour l'Image.

"Com pot ser que algú cregui que el fotoperiodisme s'està morint? El cert és que el fotoperiodisme està passant per un període de creixement extraordinari cap a nous mercats i cultures, i nous mitjans de comunicació". MaryAnne Golon, Presidenta del jurat 2009 del World Press Photo.

FOTOPERIODISTES DE LA HISTORIA

Cites

LEWIS HINE (1874 – 1940, Wisconsin, EEUU).

Lewis Hine era un sociòleg que es va plantejar la fotografia com una eina per a canviar la realitat. Fou un dels primers en utilitzar-la com a instrument de crítica social. Volia denunciar les nefastes condicions laborals que vivien els treballadors. No obstant això, cal destacar que no es limita a la crítica negativa sinó que també reflecteix les qualitats humanes positives.

Al 1906 va començar a fotografiar l'exploració infantil pel Comitè Nacional per la labor infantil. Més endavant, als anys 20, va fer un sèrie anomenada "Retrats de treball" en les quals es veia l'home treballant amb la màquina. Dins de la seva trajectòria també capta les condicions de vida dels immigrants que arriben a Estats Units.

Hine és conscient de la subjectivitat de la seva fotografia i per això descriu la seva obra com "foto-interpretacions".

"Hi ha dos coses que vull fer. Vull mostrar les coses que vull canviar. I vull mostrar les coses que s'han d'apreciar".

"Si pogués explicar amb paraules tot el que veig, no necessitaria portar amb mi una càmera de fotos. Certs moments de bellesa, de desolació, d'horror i d'heroisme estan més enllà de les paraules".

Segons el fotògraf Paul Strand:

"Lewis Hine era un home modest i no es prenia seriosament a si mateix. No es considerava un artista. No tenia el "tipus d'artista" però era "l'artista". Tenia un ull sorprenent."

Fotografia de la sèrie sobre la explotació infantil. Foto: Lewis Hine.

Fotografia de la sèrie de la construcció de l'Empire State. Foto: Lewis Hine.

ERICH SALOMON (1886, Berlin – 1944, camp de concentració d'Auschwitz).

Erich Salomon era un advocat que és considerat el primer en fotografiar a gent sense que aquesta se n'adoni. Ho fa gràcies a la càmera Ermanox i d'aquesta manera inventa la foto-grafia desaparecebuda. També és el primer en fotografiar les vides privades dels famosos.

Salomon utilitza la fotografia com a document davant dels tribunals però més tard, en dedicar-se exclusivament a la fotografia, es dedica a captar imatges de tot allò relacionat amb les arts.

La seva carrera com a fotògraf no dura més de cinc anys, del 1928 fins el 1933.

“La activitat d’un fotògraf de premsa que vol ser més que un artesà, és una lluita continua per la seva imatge. De la mateixa manera que el caçador viu obsessionat per la seva passió de caça, el fotògraf viu amb l’obsessió per la foto única que aspira a obtenir. Es una batalla contínua. Ha de lluitar contra els prejudicis que existeixen a causa dels fotògrafs que encara treballen amb flashos, lluitar contra l’administració, els empleats, la policia, els guardes. [...] Sobretot, un reporter fotogràfic ha de tenir una paciència infinita, no posar-se mai nerviós; ha d’estar al corrent dels esdeveniments i assabentar-se a temps d’on es desenvolupen. Si cal, s’ha de recórrer a tot tipus d’argúcies, encara que no sempre surtin bé.”

Foto: Erich Salomon.

ANDRÉ KERTÉSZ (1894, Budapest – 1985, Nova York)

André Kertész és considerat un dels millors fotògrafs del S.XX.

En el seu treball combina el fotoperiodisme amb la fotografia artística. Durant la seva trajectòria capta imatges de la vida quotidiana i alhora té sèries com la de *Distorsions* que esdevenen importants dins la fotografia surrealista.

Kertész es caracteritza per la seva capacitat d'observació i la gran qualitat tècnica i estètica de les seves fotografies. Capta amb la seva càmera moments de gran càrrega poètica i plenes de tendresa i ironia. Segons ell, fotografiava per pura satisfacció personal.

"Un no veu el que fotografia sinó que ho sent."

"El moment sempre dictamina la meva obra. El que jo sento, això faig. Això es per mi el més important. Tots poden mirar, però no sempre veuen".

"S'ha de sentir el que es fa! Fins i tot quan estàs imitant, has de sentir. La tècnica és només el mínim de la fotografia".

"La càmera és la meva eina. A través d'ella dono una raó a tot el que em rodeja".

Animal market, Saint- Michael, Paris, 1927. Foto: André Kertész.

Fotografia de la sèrie "On Reading". Foto: André Kertész.

BRASSAÏ (1899, Brasso, Hongria (Transilvania) –1984, Eze, França).

Gyula Halász, conegut per Brassai, estudia belles arts a Budapest i a Berlín. Al 1924 es trasllada a París, escenari principal de les seves fotografies. Allà treballa principalment com a periodista i sol·licita fotografies a André Kertész per acompanyar els seus articles. Fins el 1930 no es decideix a realitzar les seves pròpies imatges.

Brassai aconsegueix reconeixement amb la sèrie de fotos "Paris de nuit" on mostra els diversos habitants nocturns de la ciutat; els vagabunds, les prostitutes, amants, ballarins... i també té una sèrie de fotos dedicades als graffitis que es troba al carrer.

"La fotografia té un destí doble... és filla del món aparent, de l'instant viscut, i com tal guardarà sempre alguna cosa del document històric o científic sobre ella; més enllà també és filla del rectangle, un producte de les belles arts, el qual requereix el "recompliment" agradable o harmoniós de l'espai amb senyals en blanc i negre o en color. En aquest sentit, la fotografia tindrà sempre un peu en el camp de les arts gràfiques i mai serà susceptible d'escapar d'aquest fet". Brassai, Nova York, MoMa, 1968.

"En la fotografia, un mai pot expressar-se directament, sinó a través de recursos òptics, de processos físics i químics. Aquesta classe de subordinació a l'objecte i aquesta renúncia a un mateix és exactament el que m'agrada en la fotografia. L'extraordinari és que, tot i la subordinació i la renúncia, la personalitat del fotògraf brilla per sobre dels obstacles."

“Sempre he mantingut el valor de la perfecció formal: la estructura o composició d’una fotografia és tant important com el seu tema. Aquesta no és una exigència estètica, com podria suposar-se, sinó una exigència pràctica. Només les imatges poderosament concebudes tenen la capacitat de penetrar a la memòria, de quedar-se allà; en una paraula, de convertir-se en inoblidables”.

Sèrie "Paris de nuit". Foto: Brassai.

GEORGE RODGER (1908, Hale, Regne Unit- 1995, Smarden, Kent)

George Rodger fou un dels fotògrafs fundadors de l'agència Magnum. En un principi vol ser escriptor i per això sempre és ell qui escriu els textos que acompanyen les seves fotografies.

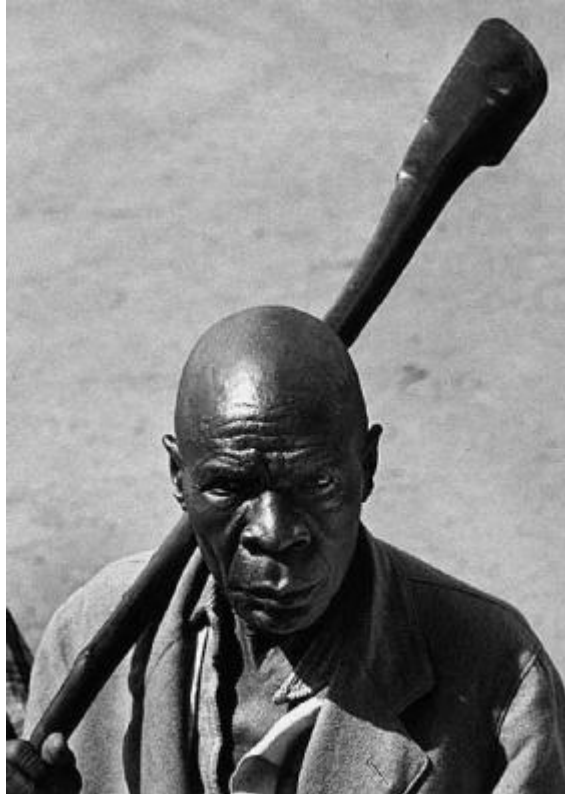
Rodger va treballar per la revista LIFE, per la qual és corresponsal durant la Segona Guerra Mundial, i viatja a Àfrica, un dels seus llocs preferits, on tornarà nombrosos cops. Fins i tot després de treballar amb LIFE fa un viatge per Àfrica amb la seva dona fotografiant diverses tribus indígenes.

"Quan vaig descobrir que podia contemplar l'horror de Belsen - els quatre mil morts i famolencs que jeien al meu al voltant - i pensar tan sols una bona composició fotogràfica, vaig saber que alguna cosa m'havia succeït i que havia d'aturar-me. Vaig pensar que era com els individus que dirigien el camp de concentració, és a dir, que allò no significava res per a mi".

Camp de concentració de Belsen. Foto: George Rodger.

“La fotografia és una visió de “el que està allà”, reproduït en una forma que sigui interessant i agradable de mirar. Però la forma ve des de dintre: des del cap o des del cor”.

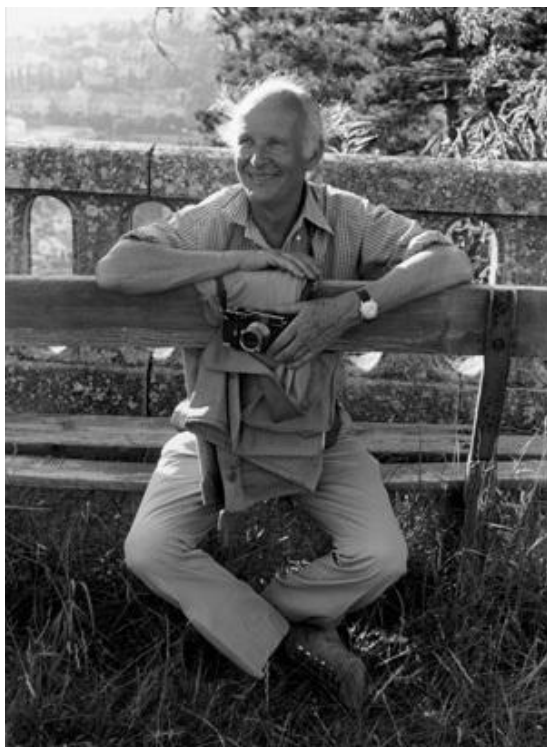

Àfrica. Foto: George Rodger.

Àfrica. Foto: George Rodger.

HENRI CARTIER-BRESSON (1908, Chanteloup, França – 2004, Marsella, França).

Henri Cartier-Bresson és un dels fotògrafs més reconeguts de la història de la fotografia. És considerat un dels pares del fotoperiodisme i també un dels precursors de l'ús de la càmera de 35 mm.

Bresson estudia pintura i literatura a Cambridge i és al 1931 quan comença a treballar amb la fotografia. Al 1932 adquireix la càmera Leica de 35 mm, petita i lleugera, que l'acompanya durant tota la seva trajectòria com a fotògraf. Amb aquesta retrata Xina, la Índia, Mèxic, la Segona Guerra Mundial, la Guerra Civil Espanyola, etc.

Al 1947 funda la primera agència de fotografia, l'agència Magnum, junt amb Robert Capa, George Rodger i David Seymour.

Cartier-Bresson no només és conegut per les seves fotografies sinó també per la seva teoria de "l'instant decisiu" amb la que defineix el moment exacte en el que es fa la fotografia, és a dir, segons ell, el moment de màxima expressivitat.

"En el que a mi concerneix, fer fotografies és una forma d'enteniment que no pot ser separada d'altres formes d'expressió visual. És una forma de cridar, d'alliberar-se, no de provar o afirmar la pròpia originalitat. És una manera de viure."

“Acabava de descobrir la Leica, que es va convertir en una extensió del meu propi ull. Des que la vaig trobar no m'he separat d'ella. Per aquest llavors rastrejava els carrers el dia sencer, sentint-me posseït d'un nerviosisme tibant, en un estat de sobre exaltació, decidit a atrapar la vida, a preservar-la en l'acte de viure. Però sobretot anhelava capturar l'essència total dintre d'una sola fotografia, de capturar alguna situació que pogués desembolicar-se enfront dels meus ulls. [...] El relat fotogràfic involucra una operació conjunta del cervell, de l'ull i del cor”.

Sevilla, España, 1933. Foto: Henri Cartier-Bresson.

Foto: Henri Cartier-Bresson.

EUGENE SMITH (1918 – 1978, EEUU)

Eugene Smith és considerat el pare del reportatge fotogràfic. Va crear una de les teories sobre l'ètica en el periodisme: *“No es pot ser objectiu, però sí honest.”*

La seva fotografia mostra la diferència clara entre el bé i el mal, la capacitat de l'individu per superar les circumstàncies, i la bona voluntat de les persones per ajudar als demés. Es caracteritza pel seu sentimentalisme i pel seu optimisme.

Fou corresponsal de guerra durant la Segona Guerra Mundial i també fotografia la ciutat de Minamata, Japó. A Espanya mostra la vida quotidiana d'un poble rural, Deleitosa, i per un altra banda documenta el règim franquista que viu el país.

“Quin ús podem fer d'una bona profunditat de camp, si no hi ha una adequada profunditat de sentiment”

“La fotografia podria ser aquella tènue llum que modestament ens ajuda a canviar les coses”.

“La fotografia és només una dèbil veu, però a vegades, tan sols de vegades, una o varies fotos poden portar als nostres sentits cap a la consciència; les fotografies provoquen en ocasions emocions tan intenses que arriben a actuar com a catalitzadors del pensament”.

Saipan, 1944. Foto: Eugene Smith.

Foto: Eugene Smith.

ELLIOT ERWITT (1928, Itàlia)

Elliot Erwitt és un fotògraf que combina la seva activitat com a tal amb el servei militar. Després de l'exèrcit, al 1953, Robert Capa, fundador de l'agència Magnum, convida a Erwitt a formar-ne part, i l'any 1968 es converteix en el seu president.

Erwitt realitza fotografia periodística, de moda, reportatges, escriu llibres i fa documentals. És conegut per la seva curiosa fotografia, que té un toc humorístic i irònic característic.

“No estic segur de si porto la meva càmera per fer fotos o és una espècie de protecció, com una manta que ens fa sentir segurs quan som nens. Portar la manteta quan ja som grans no és gaire pràctic, però una càmera petita és fàcil de portar”.

“Per mi, la fotografia és l’art de la observació. És trobar quelcom interessant en un lloc normal... He descobert que té poc a veure amb les coses que veus i tot amb la manera en que les veus”.

Foto: Elliot Erwitt.

“La fotografia és un ofici. Tothom amb intel·ligència normal pot aprendre a aplicar-ho. Portar-ho més enllà és un altre cosa. Aquí és quan la màgia intervé. I no conec cap explicació per això”.

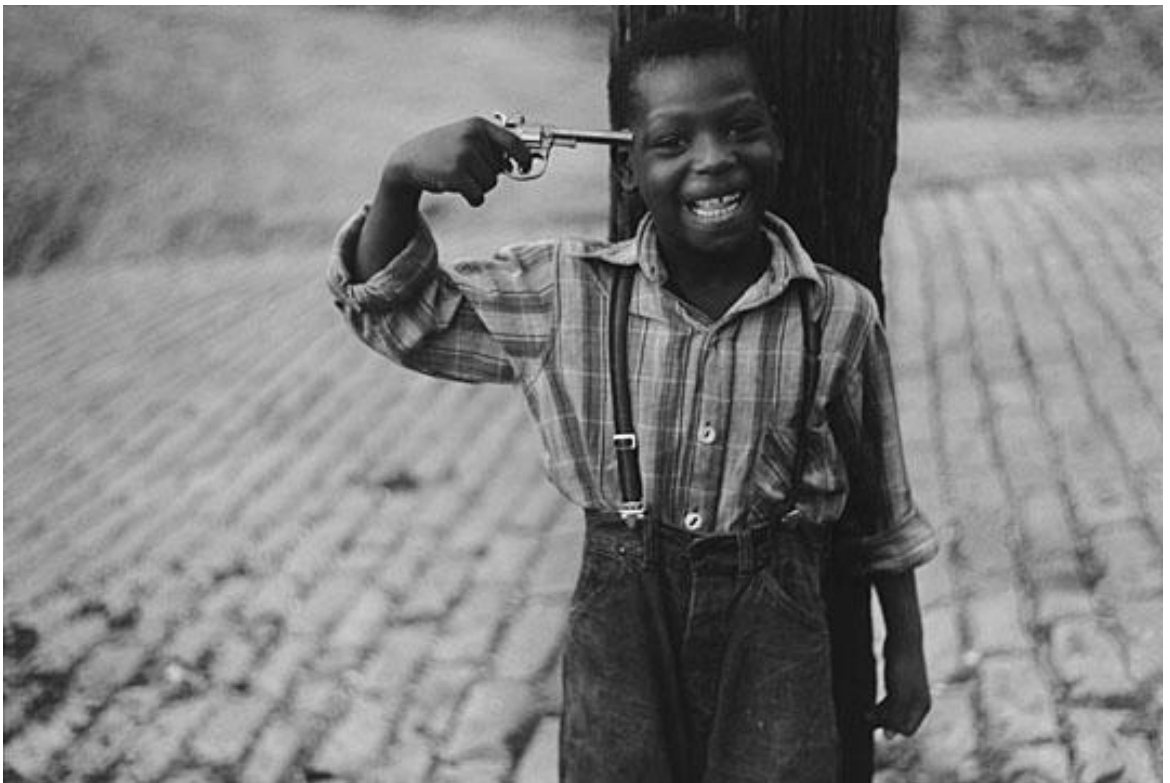
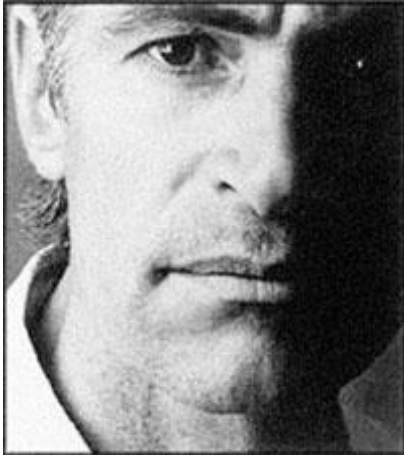

Foto: Elliot Erwitt.

JAMES NACHTWEY (1948, Massachusetts, Amèrica)

James Nachtwey és considerat un dels millors fotògrafs de guerra del moment.

Va estudiar Història de l'Art i Ciències. Fou gràcies a les imatges de la guerra del Vietnam que va decidir ser fotògraf de guerra. Des de llavors Nachtwey ha documentat guerres, conflictes i crisis socials arreu del món; a el Salvador, a Nicaragua, a Guatemala, a Somalia, a Sudan, Tailàndia, Rússia, Estats Units, Bòsnia, Kosovo, i molts altres llocs.

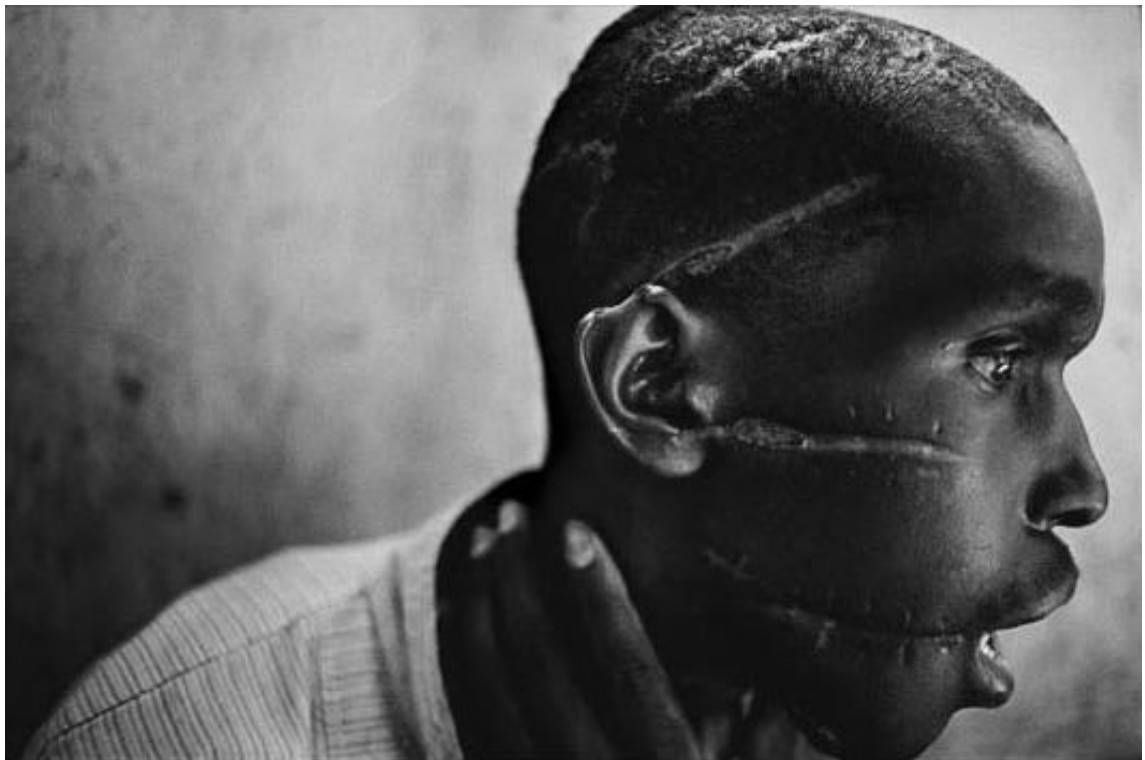
Les fotografies de Nachtwey tenen una gran qualitat artística, no obstant això, el que destaca és la gran duresa de les seves imatges.

"Considero les meves fotografies com una forma de comunicació. Intento fer una comunicació que arribi a la gent d'una forma profunda".

"Els fotògrafs van a la guerra per això, per mostrar, per fer que el que passa allà arribi al seu fi, per crida l'atenció sobre allò. Per crear imatges impactants que contrarestin el efecte dels mitjans i acabin amb la indiferència. Per protestar i, amb aquesta protesta, fer que altres també protestin."

"En certa manera, si un individu s'arrisca a estar en mig d'una guerra per poder comunicar-li al món el que allà passa, està intentant negociar amb la pau. Potser per això els que volen perpetuar una guerra no els hi agrada que hi hagi fotògrafs a prop".

"El pitjor és que, com a fotògraf, m'aprofito de les desgràcies alienes. Aquesta idea em persegueix. Tots els dies. Perquè sé que si algun dia deixo que la meua carrera sigui més important que la meua compassió, hauré venut la meua ànima. L'única manera de justificar el meu paper és respectant a aquells que sofreixen. La mesura en la qual ho assolixo, és la mesura en la qual se m'accepta, i en la qual jo mateix puc acceptar-me".

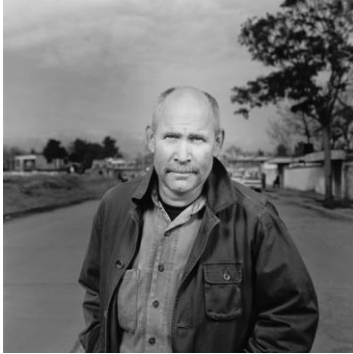

Ruanda, 1994 – Sobrevivent del camp d'extermini de Hutu. Foto: James Nachtwey.

Indonesia, 1998 – El captaire va rentar als seus fills en un canal contaminat. Foto: James Nachtwey.

STEVE MCCURRY (1950, Philadelphia, Estats Units)

Steve McCurry és considerat un dels millors fotògrafs del món. Una de les característiques que el diferencien i li donen nom és el seu impressionant tractament del color.

El seu reconeixement arriba amb la imatge d'una nena afgana a un camp de refugiats a Pakistan, la qual fou una de les portades més conegudes de National Geographic. Més tard, ha dedicat temps i esforços en trobar de nou a la noia, cosa que aconsegueix disset anys després.

McCurry és membre de l'Agència Magnum des de 1986. Ha documentat l'Afganistan després de la invasió Russa, els conflictes entre Irak i Iran, la desintegració de l'antiga Iugoslàvia, els conflictes a Beirut, a Cambòya, a les illes Filipines, la guerra del Golf Pèrsic, Birmània, Iemen, l'atemptat a les Torres Bessones en 2001,... mostrant l'impacte i les conseqüències de la guerra en els paisatges i sobretot en els rostres humans.

"Most of my images are grounded in people. I look for the unguarded moment, the essential soul peeking out, experience etched on a person face. I try to convey what it is like to be that person, a person caught in a broader landscape that you could call the human condition."

"Si saps esperar, la gent oblidarà la teva càmera i llavors les seves ànimes sortiran a la llum".

"La meua obra gira entorn al clixé individual. Durant les meves missions, fotografio històries que, evidentment, han d'enllaçar-se de manera coherent. però el més important és que cada imatge té una existència autònoma, que té un espai i una emoció pròpies".

"Si em pregunten què s'ha de fer per ser fotògraf, [...] El meu consell és, més aviat, el següent: 'Si voleu fer-vos fotògrafs, comenceu per marxar fora'. I com diu Paul Theroux: 'Aneu tan lluny com pugueu. Convertiu-vos en estrangers en una terra estranya. Apreneu a ser humils.' Al cap i a la fi, no m'imagino viure d'una altra manera." Text de presentació a l'exposició del festival Visa Pour l'Image del 2009, Un moment vulnerable.

Foto: Steve McCurry.

Nena afgana en un camp de refugiats a Pakistan. 1984. Foto: Steve McCurry.

FOTOPERIODISTES

Entrevistes

Des del principi, la meua intenció amb aquest treball, el motiu pel qual va sorgir, ha estat la curiositat de saber que sent el fotoperiodista i la seva relació amb la càmera i el món. Per tant, havia d'entrevistar alguns fotògrafs per saber més sobre ells i el seu treball; així que vaig preparar un seguit de preguntes i les vaig enviar a diferents fotoperiodistes. M'he trobat amb cinc entrevistes a les mans; dues de fotògrafs de guerra i tres de foto documentalistes. D'aquesta forma, en llegir les respostes es poden veure les diferències que comporta el tipus d'especialització i de la mateixa manera, les coincidències.

Els foto documentalistes són Eugeni Gay, fotògraf barceloní que es dedica al foto reportatge i a la fotografia de viatges, l'alemanya Ulla Lohmann, foto documentalista de tribus indígenes i fenòmens naturals, especialment els volcans. I el basc Jon Cazenave que fotografia temes relacionats amb la condició humana amb la intenció de deixar lloc a la reflexió personal.

Com a fotògrafs de guerra hi ha Walter Astrada, fotoperiodista molt interessat en la violència de gènere encara que el seu treball engloba tot tipus de conflictes bèl·lics; i Bru Rovira. Aquest últim tot i dedicar-se al periodisme, fa reportatges fotogràfics per acompanyar els seus textos i articles amb les seves pròpies imatges fent especial atenció als aspectes socials i les històries de la vida quotidiana.

Entrevista

- A què es deu la teua elecció professional?

Bru Rovira - *A la curiositat. A la fascinació per les històries d'aventures que llegia de nen, per les històries que escoltava de la gent gran, sobretot les històries de la guerra civil, de la postguerra, també per la fascinació de conèixer el món en directe.*

I a la vocació d'escriure. D'explicar i explicar-me.

Walter Astrada - *Crec que és important mostrar el que passa. Em vaig adonar que pots fer sentir coses a la gent amb el teu treball i que també formes opinió. Vaig decidir que ser fotoperiodista era una bona manera de mostrar el que passava. Em vull assegurar que la gent no tingui l'excusa de dir: Jo no ho sabia!*

Eugeni Gay - *Doncs la veritat és que era per buscar una excusa per conèixer i aprendre altres coses, m'encanta viatjar i conèixer altres cultures i realitats i la fotografia em permetia fer tot això, amb l'esperança de guanyar-me la vida algun dia.*

Jon Cazenave - *Vaig escollir la fotografia perquè em va semblar un mitjà immediat i senzill per a explicar allò que sento.*

Aquesta pregunta l'he trobat interessant per veure la diferència entre els tipus de fotògrafs. Els de guerra busquen explicar una realitat que no ha de ser oblidada i en canvi en el cas d'Eugeni Gay indaga en aspectes més globals mogut per la curiositat. I Jon Cazenave busca més l'expressivitat, el sentiment, la qual cosa es reflexa en les seves fotografies.

Tot seguit els he preguntat sobre les seves influències i m'ha agradat trobar-me referències a fotògrafs com Steve McCurry i Cartier Bresson, dos dels meus preferits. També, d'aquesta manera, he pogut descobrir-ne de nous, com David Allan Harvey o Paolo Pellegrín. En canvi, Bru Rovira, com a periodista, ha citat només a escriptors (Vázquez Montalbán, Josep Martí Gómez, etc).

- Què t'interessa fotografiar?

Bru Rovira - *M'interessa "la veritat": imatges i històries que tinguin "veritat", estètica, emocional. Que expliquin alguna cosa i facin pensar. No m'interessa l'artifici, el muntatge. Tot això, amb el benentès que la fotografia té un llenguatge propi i aquesta "veritat" ha d'expressar-se amb aquest llenguatge: la llum, la instantània, el moment precís, la composició.*

Walter Astrada - *Sé que no és possible canviar el món amb una fotografia, però espero que després que algunes persones vegin el meu treball, comencin a pensar que el que veuen no és just, llavors penso que hauré arribat al meu objectiu. Per això principalment treballa assumptes on els drets humans no són respectats.*

Eugeni Gay - *El que m'interessa són les realitats alienes a la meua. Així com hi ha molta gent que troba els seus temes en el seu entorn, jo soc incapaç.*

Jon Cazenave - *M'interessen els temes en els quals veig presència humana. A partir d'aquí, intento fotografiar allò que em mou, només així puc tenir la garantia que jo seré present a les meves fotografies. Aquesta idea és vital per a ser un bon fotògraf documental.*

Crec molt interessant la intenció comuna de Bru Rovira i Walter Astrada de fer pensar. I també la posició d'Eugeni Gay de fotografiar només realitats llunyanes a ell, ja que durant el treball m'he trobat forces fotògrafs que van començar la seva carrera fotografiant el seu voltant, els seus amics... Alhora m'agrada com Jon Cazenave busca fer del que veu, del que capta amb la càmera, quelcom seu, un estil propi.

- Què sents quan estàs treballant?

Bru Rovira - *Una barreja de gran emoció, preocupació, excitació, concentració... i esgotament.*

Eugeni Gay - *Quan fotografio i són temes que he escollit jo, sento que soc molt afortunat per estar vivint això, cosa que sense una càmera no podria fer. Podria dir que sóc feliç quan estic fotografiant.*

Jon Cazenave - *En realitat, sempre estic treballant. Quan camino pel carrer penso en els meus projectes. Llegeixo molt sobre els temes que fotografiaré i considero que la fotografia és només el mitjà d'explicar tot el que tenim dins. L'acte de fotografiar es vital però secundari, el que vull dir és que allò important és allò que tenim dins.*

Ulla Lohmann - *estic concentrada i intento tenir totes les "antenes" treballant, per poder connectar amb tot el que m'envolta: la gent, la natura i la meva habilitat tècnica.*

- Em podries explicar alguna situació especial que hagi viscut en el teu treball?

Bru Rovira - *Un dia, a Kenya, estava fotografiant a un malalt de sida, un home gran, a punt de morir; i vaig notar per la seva mirada que no li agradava que el fotografiessin. Però jo, des de lluny, vaig seguir disparant. Quan vaig veure el negatiu no hi havia cap foto enfocada. Vaig recordar la mala consciència al moment de robar les fotos i com em tremolava el pols: havia transgredit una de les normes bàsiques i va ser una bona lliçó perquè no es pot treballar en contra de la gent, només per un interès personal de tenir la "gran foto". La ètica, la humanitat, ha de regular sempre la feina. Les persones que fotografiem no són objectes.*

Eugeni Gay - *N'hi ha moltes, cada treball et duu a llocs que potser no havies previst, el millor és deixar-se emportar. El que més m'agrada són aquestes situacions en altres llocs, on ni jo els entenc a ells ni ells m'entenen a mi, però hi ha molt bon rotllo entre tots.*

Jon Cazenave - *No sóc un fotògraf que hagi viscut aventures espectaculars. Amb una càmera intento que totes les situacions siguin especials. Només el fet de fotografiar alguna cosa que et mou ja és especial.*

Ulla Lohmann - *Moltes! Ser per primera vegada al cim d'un volcà mirant directament un llac obert de lava i sentir la força i el poder de la terra va ser una situació molt bonica. També ser la primera a fotografiar una persona que mai havia vist ni una persona blanca en tota la seva vida i encara menys una càmera.*

- Com t'influeix el teu treball a nivell personal?

Bru Rovira - *El meu treball és una opció de vida: aquesta és la seva influència: la vida i el treball es*

passen el dia negociant. Tenint en compte que és un treball que requereix molts viatges, viure històries dures, tot plegat t'obliga a negociar amb una certa esquizofrènia emocional.

Eugeni Gay - *La fotografia es converteix en una forma de vida. Conec molt pocs fotògrafs que no ho vegin així. Estàs tot el dia pensant en nous projectes, noves històries, i, quan ja les tens, en com resoldre-les. Així que t'afecta molt, per el bo i per el dolent.*

Jon Cazenave - *La influència és total. Un fotògraf autònom ha de viure fotogràficament. Al final, això és una passió, la fotografia ha d'embolicar-te en tot el que fas. No és una feina, és una forma de viure i, quan te n'adones, estàs envoltat d'imatges.*

Ulla Lohmann - *El meu treball no pot estar separat de la meva vida personal, és la meva passió i ve sempre amb mi. Això crea moltes situacions delicades, com podràs imaginar! A més, sovint sóc de viatge.*

- Quina relació estableixes amb les persones o les situacions que fotografies?

Bru Rovira - *Procuro tenir sempre una relació d'empatia. Menys amb els "dolents", és clar: a ells sí que se'ls hi pot robar una foto, de fet se'ls hi ha de robar perquè normalment no et deixen treballar.*

Eugeni Gay - *Sempre intento establir la relació més propera possible. Alguns s'han tornat amics després, i els que em trobo pel camí intento que hi hagi molt bona relació en el moment que compartim. Crec que no es possible fer un bon treball si un simplement esta de pas, sense relacionar-se en l'entorn i en les persones que hi ha en ell.*

Jon Cazenave - *Els llaços amb les persones que fotografies es tornen intensos i, com més coneixes a aquelles persones, més t'involucren en el que fas. És important saber que els temes que fotografiem impliquen persones i, quan interioritzes això, el treball ha de ser seriós i requereix que donis el màxim a tots els nivells.*

Ulla Lohmann - *Sovint m'enamoro, perquè tothom és tan maco i cada situació és tan bonica i memorable que sovint sento un profund sentiment d'amor pel lloc o per la persona quan treballo amb ells durant un temps. Això explica per què també torno als mateixos llocs un cop i un altre.*

- Amb quines dificultats et trobes a l'hora de publicar? Hi ha manipulació? Hi ha censura?

Bru Rovira - *Hi ha negoci. Vol dir que el periodisme també és un producte comercial i això pesa sobre els continguts. L'impacte, el sensacionalisme, dominen sobre qualsevol història. També hi ha censura,*

és clar: els propietaris dels mitjans volen estar en bones relacions amb el poder, i el poder procura controlar els mitjans. Només la pluralitat fa que no ho pugin controlar tot.

Walter Astrada - *Una notícia té impacte internacional quan algú de fora del país és ferit o assassinat, per què? Per què no és notícia quan la gent del lloc mor? L'excusa que alguns mitjans donen és que a la gent no els interessa. Jo no sé si no els interessa o si no els donen la oportunitat d'assabentar-se'n i de decidir per ells mateixos. Si els mitjans deixessin de pensar que la gent és idiota, les coses podrien anar una mica millor".*

Si jo fes el meu treball només perquè el publiquessin, no faria gaires fotos. Només faria fotos d'estrelles de cine o del rock.

Eugeni Gay - *La principal dificultat per a publicar és trobar a algú que vulgui fer-ho. En quant si hi ha manipulació i censura, jo no parlaria en aquets termes, sinó que el que hi ha és una línia molt marcada dels mitjans, que publiquen una sèrie de temes o no. Hi ha coses que interessen i d'altres que no. Hi ha molts temes que no es publiquen ja sigui per la línia editorial o per ser massa durs per que la gent els llegeixi el diumenge al matí mentre esmorza. Això ens hauria de fer reflexionar sobre el paper dels mitjans.*

Jon Cazenave - *Directament no publico. Les publicacions avui en dia són més difícils que mai i la meva opció és treballar en els meus projectes a fons i buscar altres formes de donar a conèixer el meu treball (multimèdia, festivals o exposicions).*

Ulla Lohmann - *Al principi, era com un malson intentar-ho. Ara, s'està posant més fàcil. Però trobo difícil aconseguir una retribució correcta. I que em paguin. Manipulació i censura... No gaire al camp en el qual treballa.*

En aquest cas és destacable el raonament que fan alguns d'ells sobre el paper dels mitjans de comunicació, els interessos que mouen la societat.

- Creus que hi ha crisi en el fotoperiodisme?

Bru Rovira - *Hi ha una gran crisi precisament perquè tot està marcat cada vegada més pel comerç, pel negoci, pel poder i el control, i va desapareixent el periodisme com un servei públic lliure, plural, amb moltes mirades, amb vocació de coneixement, crític i independent.*

Walter Astrada - *El que crec que atempta una mica contra el fotoperiodisme és com les noves tecnologies han reduït els temps d'enviar fotos. Tot ha de ser quasi immediat. Això passa molt en esports, on després d'un gol durant una Copa del Món, en menys de 5 minuts els diaris poden tenir les imatges. Per aquest motiu molts cops no podem treballar tan profundament un tema. És per això que sempre tracto de fer reportatges de forma paral·lela als meus treballs per a la premsa diària.*

Eugeni Gay - *Crec que sí. No a nivell de qualitat dels treballs, que hi ha coses molt i molt bones, sinó a nivell de publicacions. Els mitjans ja no publiquen quasi res a no ser que surti Michelle Obama o l'actor de Hollywood corresponent. No s'aposta per res, és tot el mateix. Llavors s'han de buscar altres canals, la via de la publicació escrita està quasi morta. L'arribada de les noves tecnologies com Internet o multimèdia està fent que es puguin veure molts treballs, però en uns formats diferents als convencionals.*

També és veritat que hauríem de pensar en canviar una mica els discursos i les formes. Crec que el fotoperiodisme clàssic està esgotat. Encara és imprescindible denunciar certes situacions, però no sé si ja estem farts de veure les mil matances d'Afganistan o els nens morts de fam d'Àfrica de la forma que ens ho mostren. Com que n'estem farts ni ho mirem i ja ni ens afecta.

Jon Cazenave - *Diria que sí. Entenc la crisi com un període de canvi, per això crec que la resposta ha de ser un Sí en majúscules. Ara, estar en crisi no té per què ser negatiu, simplement crec que la fotografia s'està reformulant, que s'han d'identificar noves oportunitats i emmotllar-se a elles. Però sí, crec que el fotoperiodisme tal i com l'hem conegut fins ara té les hores contades.*

Ulla Lohmann – *Sí, tot i que segueixo pensant que la professió té un futur. Hem de canviar i trobar noves maneres d'explicar les nostres històries (multimèdia), però encara hi ha moltíssimes històries per explicar i, mentre això passi, la nostra professió seguirà existint.*

- Què li diries a algú que s'hi vulgui dedicar?

Bru Rovira - *Que la vida és dura. Que has de lluitar pel que t'agrada. Que la vida professional d'una persona és molt llarga i no t'has de deixar arrossegar per les modes sinó per les teves conviccions i vocació. Que si segueixes els dictats de la teva consciència i les teves conviccions potser faràs una obra personal i t'ho passaràs bé. Que si et vols expressar has de mirar a dintre teu perquè aquell que només vol agradar pot ser que no transmeti res. En canvi, tot el que transmet, tot el que té emoció i veritat, agrada... encara que a vegades agradi a molt poca gent. Però segur que és la gent que també t'agrada a tu.*

Walter Astrada - *Que no inverteixin tants diners en càmeres fotogràfiques cares i l'inverteixin en reportatges interessants. Una càmera cara no fa bones fotos. Tinc un amic que està fent reportatges amb el seu telèfon mòbil, i les fotos són realment al·lucinants.*

Eugeni Gay - *Dons que és un món molt bonic en el que un pot arribar a ser feliç amb el que fa, però ha de tenir-ho molt clar i treballar moltíssim, ja que hi ha molta gent que vol fer el mateix i no hi ha llocs per tots. Que no miri als companys com una competència, sinó com una oportunitat per avançar junts i aprendre els uns dels altres.*

Sens dubte li diria que ho intentés amb totes les ganes del món.

Jon Cazenave - *Li diria que desenvolupés un projecte a llarg termini abans de publicar o mostrar cap feina. Que trobi un tema que li interessi i que el mogui per dins i el fotografiï amb la major sinceritat possible. Aquesta és la clau per a arribar a bon port. És important relacionar-se amb gent del "mundillo" per parlar, editar el treball i buscar recolzament emocional. La fotografia és un acte solitari i, de vegades, es necessita el recolzament dels amics.*

Ulla Lohmann - *Estigues preparat perquè és un camí molt molt llarg i dur, i requereix moltíssima dedicació (també pel costat personal). Però si realment t'interessa, sigues curiós i pregunta a la gent, intenta trobar els millors mestres possibles i aprèn tot el que puguis d'ells. Aconsegueix una bona càmera i aprèn el que comporta explicar una història. Després, surt, dispara i queda't amb això. No ho deixis mai!*

NO SOMIÏS – FES-HO.

A la pàgina web <http://tdr-fotoperiodisme.blogspot.com> podeu trobar les entrevistes completes de cada fotoperiodista i accedir al seu treball.

REPORTATGE FOTOGRÀFIC

Joves músics

JOVES MÚSICS

A Figueres hi ha una gran tradició musical. Tenim a l'abast moltes escoles de música i es donen nombrosos concerts tant a la ciutat com als voltants. Aquest fet afavoreix als joves, que, animats per l'ambient descobreixen la música i acaben per fer-la part d'ells. Per aquest motiu, s'uneixen i formen grups, com Error Genético, No Problemo, Direcció Prohibida, The Acoustic Hell Band Project, Leather Boots,... que tot i ser d'estils diferents, molts cops comparteixen escenari.

A l'haver de pensar un tema per un reportatge fotogràfic vaig plantejar-me moltes opcions. Volia explicar alguna cosa. Una història. Vaig assistir a una conferència en que una fotògrafa, Mireia Bordonada, exposava un reportatge sobre els skinheads antifeixistes, tribu a la que pertany. Després del visionat de les imatges va explicar com va iniciar la seva trajectòria fotografiant el seu entorn. Arran d'això, vaig començar a pensar en el meu voltant i directament em va venir la música al cap; tots els amics que s'hi dediquen i El Local, bar on molts d'ells s'uneixen, toquen i passen les tardes. A més em venia molt de gust poder incorporar la música al meu treball i explicar d'alguna manera aquesta afició que es viu a Figueres. No obstant, volia fer-ho d'una manera especial, centrant-me en les persones, i d'igual manera que amb aquest treball he volgut saber que sent el fotoperiodista, saber que sent el músic.

Les imatges que hi ha a continuació estan fetes als assajos d'aquets grups, on ells es senten més còmodes i gaudeixen de la música. A sota de cada imatge hi ha la resposta de cada un a la pregunta: *Què és per tu la música?*

“La música per mi és una extensió dels sentiments, un crit solitari que agafa sentit”. Alex

“La música per mi és tot. És un sentiment que porto a dins des de petit”. Didac

“Per mi la música és un estil de vida, una filosofia i una font d'expressió dels sentiments més humans. És una cosa que, jo crec, les persones necessiten”. Dom

“La música és una forma i un estil de vida. M’ajuda a desconnectar de tot, són moments en que només estem la música i jo, i estic tranquil, sense problemes”. Esteve

"La música és un mitjà capaç de fer canviar l'estat d'ànim. Per exemple, si no estàs feliç un determinat tipus de música et pot alegrar el dia". Marc

"Per mi la música ho es tot, m'ajuda a trobar-me a mi mateix i dir-me que carai faig en aquest món. M'influeix d'una manera inexplicable, sento que hi és i la necessito per viure". Max Meser

"La música és una manera d'expressar el que tens al més profund del teu cos". Maxime

“La música és una forma de respirar”. Xavi

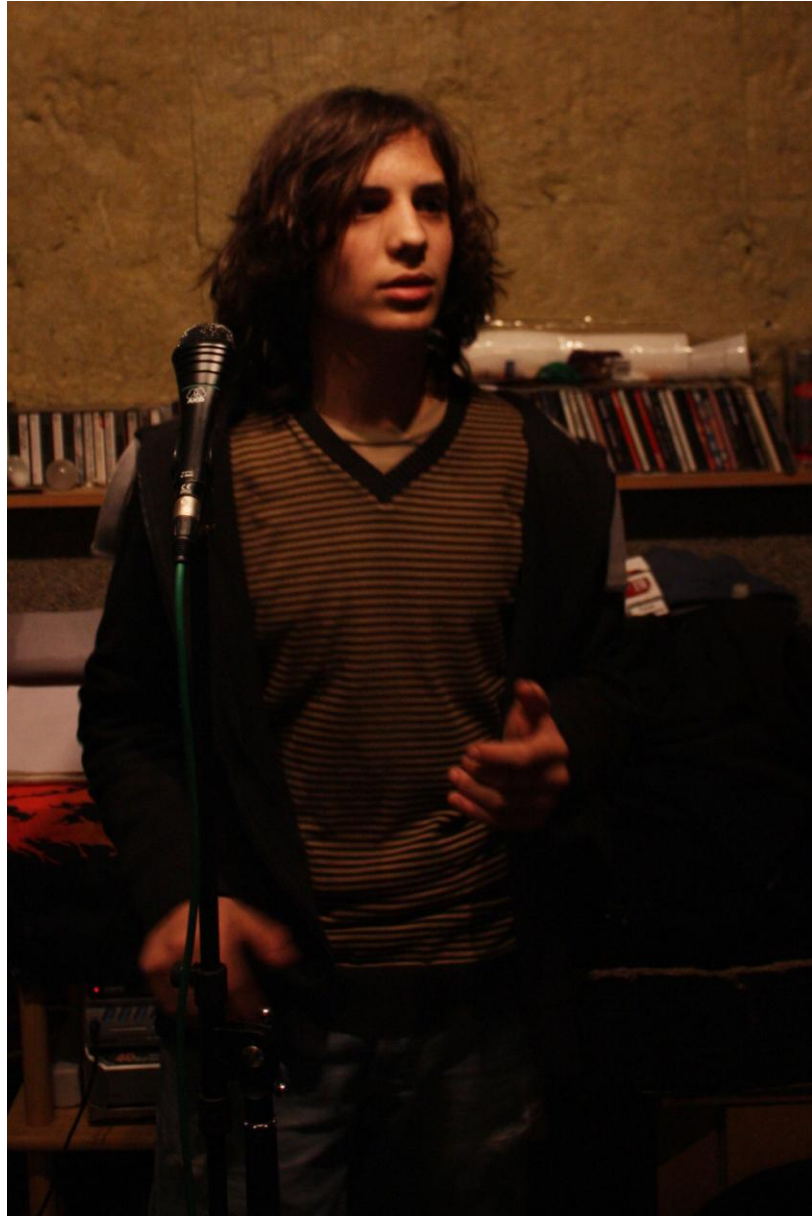
“Per mi la música és devoció, llenguatge, estudi, professió, molta diversió i sobretot la meva decisió. Està constantment en contacte amb mi, no sé si la busco o ella em troba a mi”. Manel

"Per mi la música és tot el que pugui i més". Ferran

“La música és una llengua internacional, que no l’has d’aprendre, simplement sentir-la; transmet a qualsevol punt del món, a qualsevol cultura i a qualsevol persona. La música és art”. Nil

"La música és un sentiment, quelcom inexplicable. És part de mi, sense ella no vaig enlloc. A més ningú es pot imaginar un món sense música. Música és quan parlem, música és quan sentim, els sorolls dels cotxes al carrer, la música és TOT!". Albert

"Per mi la música és una filosofia de vida en la qual a través d'ella arribo a lo intel·ligible fent un viatge d' indescriptibles sensacions. Sense ella se'm fa impossible viure". Cristina

“Per mi la música és tot. Sense ella la meua vida seria extremadament diferent, i sobretot jo seria una altra persona. Em serveix d’aïllant total del món quan cal, però també de connexió directíssima amb ell en altres moments. Per tocar, per sentir, per parlar-ne... qualsevol cosa es pot fer integrant-hi la música, i és el que intento a la meua vida”. Max

"La música és un dels millors entreteniments que conec, m'agrada molt poder tocar algun instrument i anar aprenent a tocar-ne de nous". Jordi

“La música per mi, un sentiment i algu més. No em veig sense ella”. David

"La música per mi és l'oxigen, sense ella moriria ofegat en la tristesa. És la que cada dia em dóna energia per donar un pas endavant en el camí". Alberto

“La música és el llenguatge més culte que s’ha inventat mai, és alhora, el més simple i expressiu”.

Adrià

“Una manera d'expressar el moment i el que sents en aquell moment”. Sergio

“La música és un art, una altra manera d’expressar les nostres idees i inquietuds creatives. Costa definir-la. Per mi és com un llenguatge que et serveix per trencar amb tot allò quotidià, et transporta. Suposo que és el que pretén tot art”. Pau

REFLEXIONS PERSONALS

Amb aquest treball he resolt moltes preguntes. Es podria dir que he assolit els meus objectius inicials. Tot i això, m'han sortit nous dubtes. Són preguntes més aviat existencials sobre la humanitat.

Durant la recerca he hagut de visionar moltes imatges i algunes de dures en contextos de guerra i misèria. En poques, en gairebé cap, es veuen als mitjans de comunicació i l'única manera de veure-les és a través d'Internet i de les organitzacions fotoperiodístiques. Aquest fet et fa reflexionar sobre el paper dels medis i el seu deure d'informar. A més, em sorprèn la nostra capacitat de no immutar-nos quan veiem imatges fortes. Veiem fotografies espantoses però no ens adonem que són reals. Tot ho veiem lluny, aliè a nosaltres. Sí que és molt probable que sigui una mena de protecció inconscient, però una cosa és no estar sempre pensant-hi i l'altre ser ignorants, no voler saber sobre què passa al món. Com som capaços de quedar-nos indiferents?

“Ens hem plantejat mai que la guerra pot ser – de fet ho és – infinitament més brutal i despietada del que pugui mostrar qualsevol imatge fotogràfica o televisiva? Probablement, no. Caiem en la trampa de creure que la guerra és imatges”. Diu Sandra Balsells, fotògrafa, en el seu magnífic article “La guerra és imatges?”.

Un altre aspecte que m'ha fet reflexionar molt és la ètica periodística. Hi ha molt de debat al voltant del deure de la persona davant les injustícies. Els fotògrafs de guerra es troben nombrosos cops davant de persones necessitades, maltractades, assassinades. Llavors és difícil dictaminar com ha de ser la seva conducta. Aquest debat intern va sorgir arran de la famosa foto de Kevin Carter, el voltor darrera de la nena desnodrida. Va haver molta polèmica amb aquesta imatge ja que es criticava al fotògraf per no haver fet res per ella. Sobre què va fer ell hi ha diverses versions, tot i que va declarar que no havia fet res per ajudar-la i per aquest motiu va acabar odiant la imatge: *“És la foto més important de la meua carrera però no estic orgullós d'ella, no vull veure-la, l'odio”.* El mateix any que fa la imatge i en que rep el premi Pulitzer, el 1994, acaba suïcidant-se. Un factor decisiu, el remordiment i la pressió de la societat.

Sudan. Foto: Kevin Carter

No se què va passar però sóc incapaç de jutjar-lo. És difícil establir el criteri que s'ha de seguir i, a més, s'ha de tenir en compte la postura del fotògraf com a observador i la dificultat de reaccionar bé a tals esdeveniments. Sí que és cert que et qüestionen com es pot ser capaç de veure a algú sofrir i no fer res per ajudar-lo, però molts cops no poden, han de procurar per la seva vida i realment la seva feina és de testimoni, d'enregistrar amb la càmera el que passa.

Un cas curiós en aquest sentit és James Nachtwey, fotògraf de guerra. L'any 2001 es va fer un documental sobre ell, *War photographer*, en el que alguns càmeres el seguien en les seves missions i persones del seu entorn parlaven sobre ell. En aquest film expliquen com s'arrisca i s'implica en els esdeveniments que fotografia, fins al punt de demanar clemència a un grup d'homes que volen matar a un altre. Aquest fet, admirable, hagués pogut costar-li la vida molt fàcilment.

Un dubte que no he acabat de resoldre és la qüestió de la crisi del fotoperiodisme. Tot i que llegint les diverses opinions n'he creat una de pròpia, se'm fa difícil dir afirmar que hi ha crisi; el que és indubtable és que la feina del fotoperiodista ha canviat. Les noves tecnologies han fet més fàcil el seu treball a nivell tècnic, encara que aquest fet pot haver influït en l'actitud d'observar.

És cert que el sector periodístic ha estat afectat per la crisi econòmica, i molts fotògrafs s'han vist al carrer o sense prous diners pels reportatges, però, no ho qualificaria com a conseqüència d'una crisi fotoperiodística sinó com un efecte de la crisi mundial que vivim actualment. I, d'igual manera, el fet de que no es prioritzi tant la qualitat l'atribueixo a la mentalitat actual de la societat. Però el que no crec que puguem dir és que el fotoperiodisme s'està morint, com afirma el Visa Pour l'Image, trobo que és una afirmació massa dramàtica. Està afectat, això és indubtable, i és obvi que cal canviar algunes coses; no és possible que la intenció del professional d'explicar fets a través d'imatges quedi silenciada per la censura, pels mitjans que no posen èmfasi en aquests aspectes. Però no podem ignorar la qualitat dels treballs dels fotògrafs de l'agència Magnum, o els de l'exposició del Visa Pour l'Image o del World Press Photo, entre d'altres.

En la meua opinió, mentre segueixin havent-hi fotoperiodistes que defensin el seu treball i vulguin seguir mostrant part del món, no hi haurà res perdut.

CONCLUSIONS

Realitzar aquest treball ha suposat una gran oportunitat a nivell personal i professional. M'ha enriquit moltíssim i ha estat una molt bona manera de satisfer les meves ganes de saber.

Amb la meva recerca he pogut saber més sobre el fotoperiodisme i la seva història, i amb ella conèixer fotògrafs de tota mena; alguns meravellosos, altres irònics, molts d'admirables... Abans de començar el treball em fascinava aquesta professió i per això tenia tanta curiositat. Ara en tinc encara més, si això és possible, i no em pot captivar més la feina del fotoperiodista.

Durant el treball he anat donant resposta als meus dubtes però alhora creant-ne de nous. Crec que ara puc dir que entenc una mica més els sentiments del fotògraf, els seus objectius, la seva mecànica de treball, etc; encara que m'he adonat que, segons el tipus de fotoperiodisme que facis, és molt diferent. És obvi que hi ha un gran canvi entre trobar-se enmig d'una guerra i estar passejant per una ciutat, no obstant, tots dos busquen atrapar la realitat que tenen en front seu i explicar alguna cosa.

També m'ha sorprès la combinació d'art i de informació que tenen aquestes imatges. El punt de trobada entre el document històric i la composició artística. De la mateixa manera sobta veure que tot i que els fotoperiodistes busquen una història abans que un bon enquadrament, son incapaços de deslligar-se de tenir un estil propi. Són periodistes i són artistes. A més, m'ha semblat realment interessant l'actitud de mirar de la que parlen alguns dels fotògrafs, d'observar al teu voltant. És una postura gairebé màgica; veure més enllà, fixar-se en els detalls. Molts cops tots anem massa enfeinats i ens oblidem del que tenim al nostre entorn.

Un altre aspecte que m'ha sobtat és adonar-me'n de l'impacte que pot tenir tan sols una imatge, com la de la nena de Vietnam, fotografia de Nick Ut, que es diu que va influir a la fi de la guerra. Si no fos pel fotoperiodisme molts esdeveniments quedarien oblidats. Un bon exemple és la situació actual d'Haiti després del terratrèmol; els fotògrafs han estat els primers en arribar-hi i són els que ens fan adonar-nos de la magnitud de la catàstrofe.

La part pràctica ha estat molt bon exercici per entendre millor el treball del fotoreporter; el procés de reflexió, de pensar i elaborar. Encara que en aquest sentit potser m'hagués agradat donar-li més voltes al punt de vista que he escollit pel reportatge. Tot i això estic força satisfeta del resultat final; ha estat molt interessant haver de reflexionar sobre les fotos que havia de fer, tant el plantejament previ com el posterior. A més m'ho he passat molt bé fotografiant els assajos dels grups, ja que he sentit una enorme disposició per part d'ells a ajudar-me i alhora he gaudit de la música. Crec que el reportatge final explica el valor de la música per aquets joves i això m'encanta.

Finalment, cal dir que el dubte que tenia sobre el meu futur s'ha resolt. No sé què serà de mi en quaranta, cinquanta anys, però del que estic convençuda és que faci el que faci vull mostrar el que tinc al meu voltant, explicar històries reals amb la meva fotografia. Com diu Lewis Hine: "*Vull mostrar les coses que vull canviar. I vull mostrar les coses que s'han d'apreciar*".

BIBLIOGRAFIA

- HILL, Paul, COOPER, Thomas, *Diálogo con la fotografía*, Barcelona, Gustavo Gili, 2001².
- FONTCUBERTA, Joan, *Estética fotográfica*, Barcelona, Gustavo Gili, 2003.
- FREUND, Gisèle, *La fotografía como documento social*, Barcelona, Gustavo Gili, 1993.
- BALSELLS, Sandra, "La guerra és imatges?", *Transveral 28*, revista de la cultura contemporània, juny 2006, pàg. 53.
- ÀLVARO, Francesc-Marc, "Sobre el periodisme considerat com a història", *Transveral 28*, revista de la cultura contemporània, juny 2006, pàg. 45.
- MARKUS, SASA, "A la recerca de la realitat perduda. Baudrillard, les guerres virtuals i la televisió durant els conflictes balcànics dels noranta", *Transveral 22*, revista de la cultura contemporània, 2003, pàg. 43.
- STEVE MCCURRY <http://stevemccurry.com/>
- ELLIOT ERWITT <http://www.elliottewitt.com>
- JAMES NACHTWEY <http://www.jamesnachtwey.com/>
- W. EUGENE SMITH MEMORIAL FOUND <http://www.smithfund.org/>
- FONDATION HENRI CARTIER-BRESSON <http://www.henricartierbresson.org>
- ULLA LOHMANN <http://www.ullalohmann.de/Site/Home.html>
- EUGENI GAY http://www.txeni.com/espanol/index_espanol.html
- WALER ASTRADA <http://www.walterastrada.com/>
- JON CAZENAVE <http://www.joncazenave.com/>
- LIFE <http://www.life.com/>
- VISA POUR L'IMAGE <http://www.visapourlimage.com/>
- MAGNUM PHOTOS <http://www.magnumphotos.com>
- TRAFIC '09 <http://www.traficbcn.org/>
- MATHEW BRADY <http://www.mathewbrady.com/>
- WAR PHOTOGRAPHER <http://www.war-photographer.com/>
- LA MESA DE LUZ <http://blogs.publico.es/mesadeluz/>
- BBC MUNDO <http://news.bbc.co.uk/hi/spanish/international>

- EL ÁNGEL CAIDO <http://www.elangelcaido.org/fotografos>
- BLOG FICHAS DE HISTORIA <http://fichasdehistoria.blogspot.com/2009/09/biografia-de-adolfo-hitler-resumen.html>
- BELLAS ARTES SWINGALIA <http://www.swingalia.com/fotografia/historia-de-la-camara-leica.php>
- COMESAÑA <http://www.comesana.com/>
- COMUNICACIÓN SOCIAL <http://www.comunicacionsocial.es>
- FOTOGRAFIA DE PRENSA <http://elfotoperiodismo.blogspot.com>
- LA VANGUARDIA <http://www.lavanguardia.es>
- VISIÓN EVOLUTIVA DE LA FOTOGRAFIA <http://usuarios.multimania.es/luniorni/>
- FOTONOSTRA <http://www.fotonostra.com/biografias>
- HENRI CARTIER – BRESSON L'AMOUR TOUT COURT <http://www.youtube.com>

ANNEXOS

Entrevistes als músics

ENTREVISTES ALS MÚSICS

En elaborar el reportatge fotogràfic vaig tenir clar que volia acompanyar les imatges amb algun text de la persona. Per tant, vaig redactar un seguit de preguntes perquè els músics em contestessin amb la intenció de treure alguna frase interessant per ficar-la de peu de foto. A continuació teniu les respostes de cadascun a aquest qüestionari i també algunes fotografies dels assajos.

ERROR GENÉTICO

CRISTINA COMAPOSADA

Edat: 18 anys

Ciutat/poble: Figueres/ Vilafant

- Quins instruments toques?

Principalment la flauta travessera.

- Quants anys fa que toques?

Des dels 6 anys.

- Què és per tu la música?

Per mi, la música és una filosofia de vida en la qual a través d'ella arribo a l'intel·ligible fent un viatge d'indescriptibles sensacions. Sense ella se'm fa impossible viure.

- Com influeix la música en la teva vida?

Moltíssim, perquè és la meva vida. En els moments més difícils m'ha ajudat a seguir endavant encara que la mateixa música a vegades és la que m'enfonsa i em decep.

- T'hi vols dedicar?

Sí, però va ser una decisió molt dura perquè una cosa és fer la carrera de músic i l'altre és com a hobby. Aquesta decisió suposava moltes hores d'estudi cada dia, professors estrictes, competicions entres altres flautistes i proves amb molt alt nivell i poques places. Però vaig adonar-me'n que estava disposada a passar tots aquets reptes per poder gaudir plenament de la música tota la meva vida.

- Quin tipus de música t'agrada?

Generalment m'agraden tots els estils passant de totes les èpoques de la música clàssica a el Jazz, Gospel, rock, Punk, ska, reggea, Heavy metal... Això és degut a que crec que tot te una relació. Després la part més artificial com la música electrònica i també la simplicitat de la música i lletra del reggeton ja em desagraden més.

- Cançó o grup preferit?

Això em va per èpoques però actualment seria:

La simfonia inacabada de Shubert per la part clàssica i per la part moderna My god de Jethro tull.

ESTEVE MARTÍN

Edat: 20

Ciutat/poble: Arenys d'Empordà

- Quins instruments toques?

Bateria i guitarra.

- Quan anys fa que toques?

5 anys.

- Què és per tu la música?

Una forma i un estil de vida (cada estil musical a la seva manera).

- Com influeix la música en la teva vida?

M'ajuda a desconnectar de tot, són moments en que només hi som la música i jo, i estic tranquil, sense problemes.

- T'hi vols dedicar?

Si, m'encantaria poder viure de la música (serà difícil, no cal enganyar-se).

- Quin tipus de música t'agrada?

Bàsicament rock, BSO molt, i també indie i pop (aquests dos segons el tipus).

- Cançó o grup preferit?

Bon Jovi - It's my life i Sid Vicious - My way.

MAX ALZAMORA

Edat: 20

Ciutat/poble: Ordis

- Quins instruments toques?

Guitarra i baix.

- Quan anys fa que toques?

Cinc.

- Què és per tu la música i com influeix la música en la teva vida?

Per mi la música és tot. És quelcom que afecta directament la vida de tota persona, a diferents nivells, és clar, però inevitablement present quasi les 24 hores del dia a dia durant tota la vida.

Influeix casi a qualsevol fet de la meva vida diària. Sense la música la meva vida seria extremadament diferent, i sobretot jo seria una altra persona. Em serveix d'aïllant total del món quan cal, però també de connexió directíssima amb ell en altres moments. Per tocar, per sentir, per parlar-ne... qualsevol cosa es pot fer integrant-hi la música, i és el que intento a la meva vida.

- T'hi vols dedicar?

M'encantaria, de fet seria un somni, però es basa tant en la sort que ni m'ho plantejo.

- Quin tipus de música t'agrada?

Una mica de tot, tret de Techno, Rap, Operación Triunfo i coses d'aquestes.

- Cançó o grup preferit?

No podria dir-ne només un, des de Beatles fins a Ramones passant per mil grups d'estils completament diferents com ara Love of Lesbian, Nirvana, Pink Floyd, Muse, Jorge Drexler, The Who, Bob Marley o R.E.M.

DOMINIC WEIR

Edat: 19

Ciutat/Poble: Ordis, Figueres

- Quins instruments toques?

Principalment toco el baix, la bateria, la guitarra i canto.

Hi ha alguns instruments que no toco tan sovint però que sé tocar, com l'harmònica i la mandolina. Després d'això, tot una sèrie d'instruments que n'he tocat algun cop però no puc dir que els toco ja que no els domino tant, com el saxo, l'acordeó, el bodrhan, el banjo, el piano, etc.

I ja ni poso els instruments que m'agradaria provar!
En resum, suposo que podria dir que toco 6 instruments.

- Quants anys fa que toques?

Vaig començar tocant el teclat en primària, però allò no va donar gaire resultat i ho vaig deixar. La bateria va ser el meu "primer" instrument, el vaig començar fa 7 anys, el baix fa 3 o 4 anys, i la guitarra més o menys igual.

- Què és per tu la música?

Per mi la música és un estil de vida, una filosofia i una font d'expressió dels sentiments més humans. És una cosa que, jo crec, les persones necessiten. Normalment evito intentar definir la música, ja que és molt difícil fer-ho sense que soni com un cliché.

- Com influeix la música en la teva vida?

Em relaxa, em fa entrar energia, m'hipnotitza, tot un seguit de sentiments depenent de la cançó que escolti.

Passo temps escoltant i tocant música, sol i amb altre gent.

- T'hi vols dedicar?

M'encantaria. Veig la dificultat econòmica de ser music, no és fàcil ser-ho i guanyar molts diners, és més aviat improbable, però tinc clar que vull fer alguna cosa amb la musica, si no és directament, doncs indirectament. És de les poques coses que m'agrada fer.

Estic decidint què fer l'any que ve i és bastant probable que segueixi els estudis entorn de la música.

- Quin tipus de música t'agrada?

No se ben be com definir la musica que m'agrada, no hi trobo lògica en els "gèneres musicals". Quan algú m'ho pregunta sempre dono la resposta: "la bona música".

M'agrada molta música i molts estils diferents i estic bastant obert a escoltar de tot (sempre que vegi una qualitat musical sobre comercial, per exemple Reggaeton em nego a escoltar-ho rotundament)

Però suposo que si tingués que resumir-ho en una paraula estaria forçat a dir "Rock".

- Cançó o grup preferit?

Uuf, masses grups i masses cançons.

Però últimament he estat escoltant "Godzilla" dels Blue Oyster Cult i una versió de "I shot the sheriff" de Jaco Pastorius, te'ls recomano!

ALBERTO REDONDO

Edat:19

Ciutat/poble: Vilafant

- Quins instruments toques?

Veü, guitarra i amb el baix em defenso.

- Quan anys fa que toques?

No me'n recordo.

- Què és per tu la música?

La música per mi és l'oxigen, sense ella moriria ofegat en la tristesa.

- Com influeix la música en la teva vida?

Influeix d'una manera bestial, és la que cada dia em dóna energia per donar un pas endavant en el camí.

- T'hi vols dedicar?

Crec que a tot músic li agradaria dedicar-s'hi però és molt difícil. Tot i que lluitaré per poder viure d'això.

- Quin tipus de música t'agrada?

El Rock 'n Roll nacional.

- Cançó o grup preferit?

Cançó preferida... és molt difícil escollir-ne una, i grup... tots tenen quelcom especial que els fa diferents, la veritat és que se'm fa difícil.

LEATHER BOOTS

Assaig Leather Boots.

ALEX

Edat: 17

Ciutat/poble: Empuriabrava

- Quins instruments toques?

La guitarra, una mica el baix i la mandolina.

- Quan anys fa que toques?

Alguns. Regularment 2 i mig o així.

- Què és per tu la música?

És una extensió dels sentiments, un crit solitari que agafa sentit. Té una corda penjant que t'atrapa entre ella.

- Com influeix la música en la teva vida?

Em fa sentir millor, és part de mi, no podria viure sense ella.

- T'hi vols dedicar?

Tan de bo, no sé que faré en el futur però si se'n va no seré jo qui l'abandoni.

- Cançó o grup preferit?

The Doors – La women, Guns & Roses – My Michelle, Jimi Hendrix – Hey baby, Nirvana – School, Bob Dylan – One more cup of coffee, Rolling Stones – Stay cat blues.

MAXIME MALET

Edat: 17 anys

Ciutat/poble: Empuriabrava

- Quins instruments toques?

Guitarra, baix i bateria.

- Quan anys fa que toques?

Porto 5 anys amb la guitarra, 2 anys amb el baix i dos mesos amb la bateria.

- Què és per tu la música?

Una manera d'expressar el que tens al més profund teu cos.

- Com influeix en la teva vida?

No ho podria explicar, la influencia és massa forta.

- T'hi vols dedicar?

Seria un somni fet realitat.

- Quin tipus de música t'agrada?

L'estil de música que escolto és Rock 'n' Roll.

- Cançó o grup preferit?

No tinc cap grup o cançó que m'agradi més que un altre perquè tot el que escolto ho trobo perfecte...res em desagrada...Però recomano Something in the way- Nirvana en moments de solitud.

MAX MESER

Edat: 17 anys

Ciutat/poble : Figueres – Empuriabrava

- Quins instruments toques?

Guitarra, harmònica, veu, mandolina, baix, pandereta.

- Quan anys fa que toques?

Dos anys i mig.

- Què és per tu la música?

Per mi la música ho és tot, m'ajuda a trobar-me a mi mateix i dir-me què carai faig en aquest món, no m'imagino la meva vida sense ella.

- Com influeix en la teva vida?

La música influeix quasi al 100% en la meva vida, i ho fa d'una manera inexplicable per mi, sento que hi és i la necessito per viure.

- T'hi vols dedicar?

De fet ja m'hi dedico, però si em pogués donar suficients diners per viure amb lo imprescindible, de seguida ho deixaria tot per a poder viure tranquil.

- Quin tipus de música t'agrada?

M'agrada i respecto tota la BONA música, i dintre d'aquest grup em decanto pel blues, el rock n' roll i el country.

- Cançó o grup preferit?

Neil Young - Old man.

DIRECCIÓ PROHIBIDA

Didac i Albert. Assaig de Direcció Prohibida.

JORDI PUJADAS

Edat: 18

Ciutat/poble: Figueres

- Quins instruments toques?

Guitarra elèctrica, baix i alguna cosa amb la bateria.

- Quan anys fa que toques?

11 anys.

- Què és per tu la música?

La música per mi és un dels millors entreteniments que conec, m'agrada molt poder tocar algun instrument i anar aprenent a tocar-ne de nous.

- Com influeix la música en la teva vida?

Influeix bastant ja que al tenir un grup de música fa que tingui que dedicar-li temps.

- T'hi vols dedicar?

A mi m'agradaria poder-me dedicar, però ara mateix tal i com esta el panorama és bastant difícil viure només de la música.

- Quin tipus de música t'agrada?

El Rock and Roll, Punk, Ska, Reagge, entre d'altres.

- Cançó o grup preferit?

No tinc cap grup preferit, en tinc un quants: Marea, Extremoduro, Fito, Platero y Tu, Boikot, Eskorbuto, Bob Marley i molts més.

MARC GISPERT

Edat: 17 anys

Ciutat/poble: Figueres

- Quins instruments toques?

Guitarra espanyola i guitarra elèctrica.

- Quan anys fa que toques?

La guitarra espanyola 10 anys i l'elèctrica 4.

- Què és per tu la música?

És un mitjà capaç de fer canviar l'estat d'ànim. Per exemple, si no estàs feliç, un determinat tipus de música et pot alegrar el dia.

- Com influeix la música en la teva vida?

Influeix molt. Em desperto escoltant música, m'adormo escoltant música, faig deures escoltant música, ...

- T'hi vols dedicar?

En principi no és la meva idea.

- Quin tipus de música t'agrada?

Rock, i principalment el rock espanyol.

- Cançó o grup preferit?

Extremoduro.

ALBERT PUJADAS

Edat:16

Ciutat/poble: Figueres

- Quins instruments toques?

Guitarra, bateria, piano i baix.

- Quan anys fa que toques?

Nou anys.

- Què és per tu la música?

És un sentiment, quelcom inexplicable.

- Com influeix la música en la teva vida?

És part de mi, sense ella no vaig enlloc. A més, ningú no es pot imaginar un món sense música.

Música és quan parlem, música és quan sentim els sorolls dels cotxes al carrer, la musica ho és TOT!

- T'hi vols dedicar?

Ja ho faig i ho vull seguir-ho fent.

- Quin tipus de música t'agrada?

El rock nacional m'apassiona i també el rock dels anys 80.

- Cançó o grup preferit?

Extremoduro i Fito, a tots els grups que ha passat.

DIDAC

Edat: 14 anys

Ciutat/poble: Figueres

- Quins instruments toques?

La bateria.

- Quan anys fa que toques?

Des dels 3 anys.

- Què és per tu la música?

La música per mi és tot. És un sentiment que porto a dins des de petit.

- Com influeix la música en la teva vida?

Molt.

- T'hi vols dedicar?

Sí.

- Quin tipus de música t'agrada?

Una mica de tot.

- Cançó o grup preferit?

Direcció Prohibida, Error Genético, Neurotic Hell, Sum41...

NO PROBLEMO

Assaig No Problemo.

PAU RODRÍGUEZ

Edat: 20

Ciutat/poble: Figueres

- Quins instruments toques?

El saxo.

- Quan anys fa que toques?

10 anys.

- Què és per tu la música?

La música és un art, una altra manera d'expressar les nostres idees i inquietuds creatives. Costa definir-la. Per mi és com un llenguatge que et serveix per trencar amb tot allò quotidià, et transporta. Suposo que és el que pretén tot art.

- Com influeix la música en la teva vida?

És una passió que es complementa amb moltes d'altres. No és la més important, però sens dubte és de les més divertides i de les que més em relaxa.

- T'hi vols dedicar?

En principi no, però encara que no em guanyi la vida com a músic continuaré tocant per plaer.

- Quin tipus de música t'agrada?

És difícil etiquetar i escollir. El rock clàssic, el blues, el folk, el reggae, etc.

- Cançó o grup preferit?

No en tinc cap, però una cançó que m'encanta és *Like a Rolling Stone*, de Bob Dylan.

NIL FALGARONA

Edat: 20 anys

Ciutat/poble: Vilafant

- Quins instruments toques?

Baix, guitarra, harmònica i saxo i de vegades canto.

- Què és per tu la música?

És una llengua internacional, que no has d'aprendre, simplement sentir-la; transmet a qualsevol punt del món, a qualsevol cultura i a qualsevol persona. La música és art.

- Com influeix la música en la teva vida?

La música influeix en mi des de que em desperta el despertador i em posa a tempo fins que m'adormo a la nit.

- T'hi vols dedicar?

És difícil dedicar professionalment la teva vida a la música, però bé, no dic que no, ja veure com trobaré la carretera.

- Quin tipus de música t'agrada?

Buuff, allò que se'n diu bona música, la que et transmet quelcom en un moment determinat. Si vull ballar eufòricament m'agrada el funky, ska, rock&roll; si vull tranquil·litat un bon blues, reggae, música de cantautor... depèn del moment.

- Cançó o grup preferit?

Tom Waits - the long way home.

MANEL PRIEGO

Edat: 19

Ciutat/Poble: Figueres

- Quins instruments toques?

La bateria i el piano.

- Quants anys fa que toques?

Farà 5 anys.

- Què és per a tu la música?

Per mi la música és devoció, llenguatge, estudi, professió, molta diversió i sobretot la meva decisió.

- Com influeix la música en la teva vida?

La música està constantment en contacte amb mi, no se si la busco o ella em troba. M'alimento d'ella, es podria dir.

- T'hi vols dedicar?

M'agradaria molt, ho estic intentant.

- Quin tipus de música t'agrada?

M'agrada tot tipus de música (instrumental), però em tira molt últimament el "latin" (bossa nova, samba, afoxé, etc.), també el jazz, el blues, el funk, gospel, reggae, manouche, etc.

- Cançó o grup preferit?

Primer anem pel grup, Art Blakey & The Jazz Messengers. La cançó és Nica's Dream de Horace Silver.

ADRIÀ BARDERA

Edat: 19 ANYS

Ciutat/poble: Sant Pere Pescador

- Quins instruments toques?

Tots els que puc, però suposo que tocar... la guitarra.

- Quan anys fa que toques?

La guitarra quatre anys llargs.

- Què és per tu la música?

El llenguatge més culte que s'ha inventat mai, és alhora el més simple i expressiu.

- Com influeix la música en la teva vida?

La música en la meua vida influeix com influeixen les experiències agradables i desagradables a la resta de la gent.

- T'hi vols dedicar?

M'hi estic dedicant i no penso en res més.

- Quin tipus de música t'agrada?

Tota música que no repeteixi un cor més de cinc vegades.

- Cançó o grup preferit?

Penso que no és possible contestar, però: "Me and the devil blues" de Robert Johnson per exemple.

FERRAN RIERA

Edat: 20

Ciutat/poble: Vaig néixer a Logroño (La Rioja), vaig créixer a Figueres i ara visc i estudio a Barcelona.

- Quins instruments toques?

M'agrada *xapurrejar* tots els instruments que sonin, però amb el que més em regalo és amb la guitarra.

- Quan anys fa que toques?

Sembla que no però ja farà uns 5 anys, i els que han de venir...!

- Què és per tu la música?

Tot el que pugui i més.

- Com influeix la música en la teva vida?

Sense ella no seria la meva vida; matí, tarda o nit sempre entrarà bé.

- T'hi vols dedicar?

Està clar que sí, jo li dedicaré tot el que ella em dedica a mi.

- Quin tipus de música t'agrada?

No m'agrada la música de mentida, aquella que sona com si fos una broma.

Cançó o grup preferit?

No Problemo.

SERGIO LABARTA

Edat: 19

Ciutat/poble: Figueres

- Quins instruments toques?

Saxo, clarinet i baix elèctric.

- Quan anys fa que toques?

Farà 10 anys que toco.

- Què és per tu la música?

Una manera d'expressar el moment i el que sents en aquell moment.

- Com influeix la música en la teva vida?

És un estudi que dura tota la vida a base d'anar practicant, i la manera de posar en pràctica aquest estudi és tocant amb els amics o amb un grup.

- T'hi vols dedicar?

M'agradaria dedicar-m'hi però encara és molt aviat per decidir-ho.

- Quin tipus de música t'agrada?

Escolto una mica de tot, diferents estils per anar agafant petits detalls d'aquell tipus de música.

- Cançó o grup preferit?

Hi ha tantes cançons que no sabria què dir-te.

Assaig No Problemo.

THE ACUSTIC HELL BAND PROJECT

Assaig de The Acustic Hell Band Project.

DAVID (DKER)

Edat: 36 (silenci)

Ciutat: Figueres

- Quins instruments toques?

Xapurrejar, uns quants, tocar, la guitarra

- Quan anys fa que toques?

Des de l'edat del pavo.

- Què és per tu la música?

La música per mi, un sentiment i quelcom més, no em veig sense ella

- T'hi vols dedicar?

Ja m'hi dedico, anar a un bar i tocar, i amb gent com tu, encara que només t'agradi una sola cançó, ja sóc feliç.

- Quin tipus de música t'agrada?

M'agrada tota la música, que s'aprecii una guitarra.

- Cançó o grup preferit?

Cançó preferida, moltes, grup preferit, si miro enrere, sense cap dubte, Héroes del silencio.

XAVI MELER

Ciutat/poble: Figueres

- Quins instruments toques?

Guitarra i veu.

- Quan anys fa que toques?

Fa 15 anys que toco la guitarra (autodidacta).

- Què és per tu la música?

Una forma de respirar.

- Com influeix la música en la teva vida?

És la influència que tinc i necessito tenir-la al meu costat constantment per a poder viure feliç. La música em dóna vida, alegria, nostàlgia, sentiment i amor!

- T'hi vols dedicar?

Si pogués m'hi dedicaria, però sóc mecànic de barques! De moment és el meu hobby preferit!

Suposo que si fos la meva feina seria com totes les feines, per això prefereix-ho tenir-lo i sentir-ho com ho sento.

- Quin tipus de música t'agrada?

No estic tancat a cap estil, però sense evitar-ho, m'encanta el glam, el punk rock, el punk i amb el que estic més identificat és amb l'autèntic rock&roll.

Cançó o grup preferit?

Hellacopters i no un tema sinó un disc, grande rock!

ANNEXOS

Pàgina web

PÀGINA WEB

Durant l'evolució del treball he anat realitzant una pàgina web sobre el tema. En aquesta he ficat la informació que he anat recopilant; articles, fotògrafs,... amb la intenció de tenir-ho tot ordenat i poder-ho compartir fàcilment amb l'Empar, la meva tutora.

Al llarg del temps he vist que el blog és una bona eina de treball i que pot ajudar, tant als lectors com a mi, a ampliar informació. A més, tot i que el treball escrit s'acaba, la web no te perquè, per tant, tinc l'oportunitat de portar la meva recerca més enllà.

Al blog podreu trobar la mateixa informació que en el treball escrit però ampliada. Trobareu més cites de fotògrafs, les entrevistes completes, i sobretot, una gran llista de fotoperiodistes que crec interessant conèixer. També podreu accedir a les webs de les organitzacions més importants relacionades amb el fotoperiodisme com el Visa Pour l'Image, l'agència Magnum, entre d'altres.

Adreça: <http://tdr-fotoperiodisme.blogspot.com>